

Grozdje še ni dozorelo

Kmetijski zavod Maribor še naprej spremlja dozorevanje grozdja in letošnje dozorevanje primerja s prejšnjimi letniki. Zadnji podatki so od 22. septembra, kažejo pa, da je letošnje dozorevanje v primerjavi z lanskim pri ranih sortah v zaostanku 3 do 4 dni, pri srednje poznih sortah v prednosti za dan do dva, pri poznih sortah pa je prednost enega dneva.

Kmetijski zavod je podal predlog za pričetek trgatve ranih sort občinskim komitejem za kmetijstvo; za posamezna območja so bili začetki trgatve različni, od 20. do 23. septembra.

Kmetijski zavod predlaga, da je možno pričeti s trgatvijo srednje poznih sort, kot so beli pinot, rulanec, traminec, zeleni silvanec, sauvignon, rumeni muškata, modra frankinja in nekatere druge, od 1. oktobra dalje. To velja za vinorodni okoliš ljutomersko-ormoške gorice, Haloze ter prekmurske gorice. V vseh drugih območjih podravskega vinorodnega rajona pa priporočajo začetek trgatve srednje poznih sort od 5. oktobra dalje.

JB

Darilo muhaste narave

Letošnje leto bo v kronikah vremenarjev zapisano kot nadvse neugodno za kmetijstvo. Dolgo sušno obdobje je razpolovilo količino pridelka pri poljščinah, svoj pečat pa pustilo tudi v sadjarstvu in vinogradništvu. Ti dve kmetijski dejavnosti je pred tem za dober del pridelka »olajšala« tudi zima zadnje dni aprila. Hruške, ki so cvetele prav ta čas, so se jeseni kitile le z redkimi sadeži. Na srečo je na ja-

blanah viselo obilo lepih in zdravih plodov. Koliko prvovrstnega sadja bomo videli na naših trgovskih policah, je vprašanje, gotovo pa je, da ga bo mnogo več našlo pot v zahodnoevropske dežele.

Z našimi plačami si ga sicer tudi privoščiti ne bi mogli!

Foto: M. Ozmeč

DRUŽBENOPOLITIČNI ZBOR SO PTUJ O GOSPODARJENJU V PRVEM POLLETJU

Poraba prek vseh meja

Rezultati gospodarjenja v prvem polletju letošnjega leta so v ptujski občini po nekaterih kazalcih ugodni. Porasla je industrijska proizvodnja, večji je izvoz, pa tudi razmerje med izvozom in uvozom je ugodno, kar je predvsem zasluga Tovarne glinice in aluminija Boris Kidrič in Perutnine. Zaskrbnjujoče pa je padanje akumulacije na račun vse prevelike porabe. Le splošna poraba se giblje v okviru resolucije, medtem ko je skupna poraba presegla vse možne okvire in jo je do konca leta potrebno znižati za četrtno. V šestih mesecih smo v občini ustvarili 728.000 dinarjev akumulacije na delavca, za osebne dohodke pa porabili nekaj manj kot 2.800.000 di-

narjev. Nujno je uskladiti programe družbenih dejavnosti v global, ki ga predvideva resolucija, kajti denarja za sicer dogovorjene programe ni in ga tudi do konca leta ne bo. Kaj to pomeni za posamezne dejavnosti, v tem trenutku še nihče ne ve. Res, da v šestih mesecih nobena od delovnih organizacij na področju družbenih dejavnosti (razen Ptujskih toplnic) ni imela izgub, vendar je treba ob tem opozoriti, da so le-te dobile več kot šest dvanajstin oziroma več kot polovico sredstev; kaj bi bilo, če teh sredstev ne bi imele, na seji nismo slišali. Gotovo pa bi se v marsikaterem okolju otepli z izgubo. Kakorkoli že in kljub temu da se vsi zavedamo, da omeje-

vanja ne vodijo nikamor, bo potrebno programe uskladiti z materialnimi možnostmi, spremeniti vsebino in ne nazadnje tudi oblike in obseg izvajalskih organizacij družbenih dejavnosti. Kdo bo to storil?

Tudi sindikat zahteva vrsto zadev: vrednost enostavne enote dela 453.000 dinarjev, 20-odstotno znižanje prispevka za SLO in DS, znižanje prometnih davkov na nekatere proizvode in materiale, ukinitve participacij v zdravstvu, šolstvu, kompenzacije za olje, sladkor, kruh... Problemov in težav torej ne manjka. Katera je prava pot? Odgovora tudi delegati družbenopolitičnega zbora niso vedeli razen tistega: povečati dohodek.

NaV

40 LET AGISA

Danilo Bela — inovator leta

Za začetek današnje delovne organizacije Agis štejejo nastanek Invalidskega gospodarskega podjetja kolarstva in kovaške delavnice, ki so ga leta 1948 ustanovili na sedanji lokaciji Precizne mehanike. V Agisu torej letos praznujemo štirideseto obletnico obstoja in minuli petek so jo proslavili na skromen način. Opoldan se je na svečani seji sestel delavski svet. O razvoju Agisa, predvsem pa o njegovem zadnjem letu, ko je pod ukrepom družbenega varstva, je govoril predsednik začasnega poslovnega organa Jože Botolin. Poudaril je, da je Agis kratkoročno sicer izplaval iz težav, vendar pa ga čakajo dolgoročne razvojne spremembe — predvsem iskanje in uveljavljanje perspektivnih proizvodnih programov.

Po pozdravnem govoru župana Gorazda Zmavca so podelili še plaketo za inovatorja leta v Agisu. Dobil jo je Danilo Bela iz Orodjarne. To laskavo

priznanje je dobil za dvojce konstrukcij orodja. Prvo je skonstruiral za sekanje tečajev, drugo pa za litje navojnih drogov. Prva inovacija pomeni predvsem prihranek pri materialu in času, druga pa je pomembna, ker rešuje probleme litja ne samo enega, temveč več izdelkov, ki jih vlivaju v Agisu.

Na svečani seji delavskega sveta so podelili tudi priznanja za zvestobo kolektivu, posebno republiško priznanje pa je dobilo tudi 35 članov kolektiva krvodajalcev v Agisu. Ker so imeli ta mesec v Agisu tudi številna športna tekmovanja, so ob koncu seje podelili še priznanja najboljšim.

Ob 40-letnici Agisa pa sta Branko Joha in Maks Menoni v jedilnici pripravila tudi zanimivo razstavo Agis v sliki in besedi.

d. l.

Inovator leta v Agisu prejema priznanje. (Foto: M. Menoni)

V Ptujju prek 300 medvedkov in čebelic

Minulo soboto in nedeljo so taborniki Kvedrovega odreda oziroma družina učencev osnovnih šol Ivana Spolenaka, Franca Osojnika, Toneta Znidariča in Olge Meglič v Ptujju gostila prek 300 svojih mladih prijateljev iz vseh koncev Slovenije. Letošnje sicer tradicionalno srečanje medvedkov in čebelic je bilo tudi v znamenju 20-letnice ustanovitve Kvedrovega odreda z željo in ciljem, da se seznanijo z vrstniki iz drugih krajev, da skupaj preživijo prijetna dneva in da se pomegajo tudi v nekaterih šaljivih taborniških igrah. Več na

Najbolj veselo je bilo pred osnovno šolo Ivana Spolenaka v Ptujju.

IZ VSEBINE

- Zaradi pozebe in suše bo manj grozdja (stran 2)
- Razstavo so pojedli (stran 3)
- Simona Žgeč študira v Trossingenu (stran 5)
- Spomini na svetovno vojno (stran 7)
- V Juršincih gradijo skakalnico (stran 9)

UVODNIK

Olimpiada vrhunskih dosežkov

V teh dneh je vsa pozornost športne javnosti usmerjena v Seul, k dogajanju na 24. olimpijskih igrah. Tako običajno rečemo ob vsaki olimpiadi, ob svetovnih prvenstvih in svetovne pozornosti vrednih dogodkih. Tokrat je to še kako res. Ne gre toliko za ure neposrednih prenosov ali posnetkov številnih dogajanj v Seulu, za posebne priloge časopisov — gre bolj za to, kar vidimo, slišimo ali preberemo. Človeku se ob obilici podatkov, posnetkov — normalnih ali upočasnjenih — zavrti v glavi, pa čeprav gre za deveturno časovno razliko. Ljubitelji športa, in teh je v dneh olimpijskih iger še veliko več kot običajno, so v večini gotovo navdušeni, saj je res kaj videti. Rekordni dosežki se vrstijo kot po tekočem traku, izenačenost je dodatna spodbuda in privlačnost.

Olimpijske igre leta 1980 v Moskvi in leta 1984 v Los Angelesu so bile odlične, vendar žal precej, v nekaterih športnih panogah pa kar močno okrnjene. Tokrat je neprimerno boljše, čeprav brez bojkota boljših (Kuba) tudi tokrat ni šlo. Včasih smo se zaradi močne blokavske in ideološke polarizacije opredeljevali za športnike ene ali druge strani, ki sta bili v resnici tudi v športu najmočnejši. Sedaj pa je tega vedno manj, pri meni čisto nič. Zakaj? Zaradi popuščenja napetosti v svetu, zaradi Reagana in Gorbačova? Ne, zaradi večje izenačenosti v športu. Tu ni več delitve na dva, tri ali štiri močne in druge bolj ali manj slabe, na sever in jug v športu. Ob koncu iger (lahko tudi že danes) pogledajte seznam držav, iz katerih so dobitniki in dobitnice medalj, da o mestih blizu najboljših ne govorimo. Pa številna presenečenja v različnih športnih panogah, ko so »zanesljivi« zmagovalci ostali praznih rok (Aouita, Moses, Cram — če vzamemo kot primer izide v atletiki, ali pa 0:1 naših nogometašev z Avstralijo, pa 0:4 Italijanov z Zambijo), zmagali pa športniki iz držav, ki smo jim včasih rekli »ekstotične«. To mi je zelo všeč ter me je k spremljanju prenosov in branju še dodatno pritegnilo. Večina zmag in odličnih rezultatov je bila dosežena v športnem boju, so pa še vedno nekateri (čeprav v manjšini), ki se športa lotijo po načinu, da cilj opravičuje sredstvo. Na srečo so ti — po uradnih podatkih — v manjšini.

In kje smo mi na tej svetovni razstavi in predstavitvi dosežkov? Do zaključka redakcije (torek dopoldan) smo osvojili štiri medalje, in to v športih, ki sta bila bolj po strani medijske zanimivosti — v streljanju in veslanju. Do konca iger (nedelja, 2. oktobra) jih pričakujemo še nekaj. Zanesljiva dobitnika sta obe reprezentanci v kajakarstvu, velike možnosti pa imajo še rokometarji, vaterpolisti, kajakarji, boksar Škaro, manjše pa so v namiznem tenisu in moškem rokometu. Upam, da sem koga izpustil in nas bo prijetno presenetil.

Škoda je, da v Seulu ni še več naših športnikov in športnic, zlasti v posamičnih športnih panogah. Ni pa jih zato, ker smo precej slabi v osnovnih športih (gimnastika, atletika, plavanje), ki jih zastavljamo, čeprav je to skregano z vsako športno in telesnokulturno logiko. To pa je že druga zgodba! Rajši se obrnimo še k našemu olimpijcu Mirku Vindišu, ki bo nastopil v nedeljo zjutraj. Start maratona je napovedan za 5. uro in 30 minut po našem času. Po Mirkovem poročilu iz Seula bo nastopilo okrog 140 maratoncev. Podatki kažejo, da ima med vsemi prijavljenimi 60. rezultat. Vendar je ta primerjava zaradi različnosti prog in vremenskih razmer zelo relativna in ne pove veliko. Najboljše bo, da se ognemo napovedi in v nedeljo zjutraj stisnemo pesti za čimboljši rezultat in uvrstitev. Še to: Mirko je že uvrščen med kandidate za naslednje olimpijske igre, ki bodo v Barceloni.

Ludvik Kotar

Občinska pionirska konferenca bo v petek

Slovenski pionirji praznujejo 29. september kot DAN PIONIRJEV in ga bodo tudi letos proslavili z različnimi oblikami. Nekateri pripravljajo športna tekmovanja in kraje izlete, vsi pa odredne konference. Pregledali bodo opravljeno delo, izvolili nova vodstva in se dogovorili o nalogah, ki jih bodo morali v okviru pionirske organizacije opraviti v letošnjem šolskem letu.

Na občinski pionirski konferenci pa se bodo zbrali v petek ob 9. uri v dvorani delavskega doma Franca Krambergerja. Tudi to bo priložnost za dogovor o aktivnostih pionirjev in o skupnih nalogah, ki so pred mentorji in občinsko Zvezo prijateljev mladine.

mš

NOVO V PTUJU

V PROSTORIH GOSTILNE
NOVI SVET, MUZEJSKI TRG 2 a

ZASEBNA MESNICA SAGADIN

- SVEŽE MESO: govedina, svinjina, drobovina, ob petkih in sobotah sveža teletina
- DOMAČE KLOBASE
- DELIKATESE

DELOVNI ČAS: vsak dan od 8. do 15. ure
v petek od 8. do 18. ure
v soboto od 8. do 13. ure
v nedeljo in ponedeljek zaprto

Predsedstvo Republiške konference SZDL Slovenije je na 14. seji 13. septembra 1988 sprejelo ob informaciji o aktivnostih SR Slovenije v zvezi z urejanjem stanja v SAP Kosovo naslednja

Stališča in naloge

katerih sestavni del so uvodni referat tovariša Boruta Šukljeta, člana izvršnega odbora predsedstva RK SZDL Slovenije na tej seji, in sklepi 83. seje predsedstva RK SZDL Slovenije z dne 17. novembra 1987.

1. Predsedstvo Republiške konference SZDL Slovenije ugotavlja, da se razmere v SAP Kosovo zaostrojuje, povečujejo se mednarodni spori in posegajo v odnose med jugoslovanskimi narodi in narodnostmi v taki meri, da postajajo grožnja integriteti v Jugoslaviji.

Problemov v SAP Kosovo, ki so naši skupni problemi, od katerih uspešnega reševanja je odvisna tako stabilnost kot prihodnost Jugoslavije, pa ne moremo obravnavati ločeno od reševanja celotne družbenoekonomske in družbenopolitične krize.

Predsedstvo RK SZDL Slovenije odločno obsoja izseljevanje Srbov in Črnogorcev pod pritiskom. Meni, da je bistvenega pomena pri urejanju položaja v SAP Kosovo akcija vseh naprednih političnih sil v SAP Kosovo v okviru SZDL Kosovo, ki ji mora pomagati vsa napredna jugoslovanska javnost. SZDL Kosovo kot skupnost vseh prebivalcev pokrajine naj odpira prostor za oblikovanje modelov in programov razvoja, ki bodo sedanjo energijo prebivalcev Kosova pretvorili v pomemben dejavnik demokracije in prehoda v moderno družbo.

Predsedstvo RK SZDL Slovenije poudarja, da je za ustrezno reševanje problemov v SAP Kosovo potrebno:

— funkcioniranje pravne države, ki mora zagotoviti varnost in enakopravnost vseh prebivalcev SAP Kosovo, ne glede na nacionalno pripadnost;

— ustavititi izseljevanje Srbov in Črnogorcev, ki je povezano z načelnim vprašanjem o razmerju med političnimi in mednarodnimi razmerami ter izseljevanjem, pa tudi z vprašanjem ekonomske liberalizacije in politične demokracije v Jugoslaviji;

— uvajanje tržnih principov in odnosov, znotraj katerih bo SAP Kosovo izkoristilo vse svoje ekonomske in prirodne prednosti do surovinskega kompleksa in delovne sile, seveda za jasno določeno socialno politiko.

Predsedstvo RK SZDL Slovenije izraža veliko zaskrbljenost nad protisrbskim, protičrnogorskim in protialbanskim razpoloženjem in poudarja, da trajne sanacije razmer v SAP Kosovo ne moremo doseči iz represivnih mehanizmi. Samo s presejanjem obstoječih mednarodnih in medloveskih odnosov, z iskanjem nujnih pogojev lahko dosežemo, da bodo narodi in narodnosti v SAP Kosovo lahko živeli skupaj na podlagi vrednot, kot so medsebojno spoštovanje, življenjska povezanost narodov in duhovna kultura. Za doseganje tega pa sta potrebna predvsem strpnost in skupen odpor proti nasilju in dejavnostim, ki razdvajajo narode in narodnosti na Kosovu.

Predsedstvo RK SZDL Slovenije meni, da je realna presoja vsakega posameznega dogajanja v SAP Kosovo tudi po letu 1981 pomembna predvsem zaradi pravilne izbire sredstev in poti za njihovo reševanje. Zato so izredni ukrepi lahko učinkoviti samo za razreševanje tistih negativnosti, ki imajo resnično kontrarevolucionarni značaj in morajo biti časovno omejeni, za vse druge probleme pa je treba v večji meri iskati dolgoročne rešitve na podlagi angažiranega političnega dela, ki edino lahko pripomore k temu, da so ukrepi državnih organov učinkoviti.

V zvezi s tem predsedstvo RK SZDL Slovenije predlaga delegatom iz SR Slovenije v zveznem zboru skupščine SFRJ, da sprožijo pobudo o oblikovanju skupščinske komisije za presojo dejanskega stanja v SAP Kosovo.

Predsedstvo RK SZDL Slovenije obsoja posplošeno politično gonjo proti socialističnim in samoupravnim silam in posameznikom v SAP Kosovo kot tudi drugje v Jugoslaviji, ki si prizadevajo preprečiti nadaljnja zaostrovanja razmer. Preprečevanje odrekanja legitimnosti celotnemu izvoljenemu vodstvu SAP Kosovo je pomembna naloga subjektivnih sil prav zaradi mednarodnih, medloveskih in političnih odnosov, ki lahko privedejo do pasivizacije in odpora večinskega naroda v SAP Kosovo.

V tem okviru je predsedstvo RK SZDL Slovenije obravnavalo tudi pobudo organizacijskega odbora Srbov in Črnogorcev s Kosova za organizacijo zborovanja v SR Sloveniji. Zaradi razvoja, enakopravnosti, kulture in življenjske povezanosti narodov, ki jim pripadajo prebivalci SAP Kosovo, predsedstvo RK SZDL Slovenije meni, da Socialistična zveza ne more biti gostitelj shodov na nacionalni podlagi, ki dodatno zaostrojuje mednarodne odnose. Menimo, da je objektivno informiranje slovenske javnosti možno le ob sodelovanju predstavnikov srbskega in črnogorskega naroda ter albanske narodnosti in predstavnikov uradnih institucij SAP Kosovo in SR Srbije, ki so dolžne zastopati vse prebivalce pokrajine in republike.

Predsedstvo RK SZDL Slovenije ob pobudi, da skupina delovnih ljudi in občanov obišče SAP Kosovo in se v neposrednem stiku s predstavniki vseh narodov in narodnosti seznanijo s stanjem in pokrajini, priporoča vsem družbenim dejavnikom SR Slovenije, da spodbujajo obiske v tej pokrajini kot stalno obliko seznanjanja z razmerami v SAP Kosovo.

2. Predsedstvo RK SZDL Slovenije ponovno ugotavlja, da SR Slovenija učinkovito izpolnjuje svoje gospodarske obveznosti v sodelovanju z gospodarstvom SAP Kosovo in da je poleg SR Srbije doslej največ prispevala h krepitvi kosovskega gospodarstva kot osnove za reševanje perečih družbenih problemov na tem področju. Ko predsedstvo RK SZDL Slovenije ugotavlja, da se vlaganja v kosovsko gospodarstvo spreminjajo vse bolj iz kreditnega v dohodkovni odnos, priporoča nadaljnjo krepitve te smeri in obenem opozarja na dosedanje neučinkovito vlogo in porabo sredstev sklada za nerazvite, ki bi moral biti v prihodnje s svojo razvojno vlogo veliko bolj uravnan na finansiranje konkretnih projektov, kot pa je to bilo doslej.

3. Ko je predsedstvo RK SZDL Slovenije ugotavljalo težave in probleme, ki nastajajo na področju sodelovanja med SR Slovenijo in SAP Kosovo, je prišlo do sklepa, da bi morali storiti še več za učinkovitejšo pomoč pri usposabljanju strokovnega kadra iz vrst SAP Kosovo. Zato se predsedstvo RK SZDL Slovenije zavzema za pospešeno uresničevanje dogovorjenih projektov organizacij združenega dela, znanstvenih institucij in posebej univerz, kakor tudi tistih institucij, ki se ukvarjajo z usposabljanjem kadrov za potrebe gospodarstva.

4. Iz razprave na predsedstvu RK SZDL Slovenije izhaja tudi potreba po celovitejšem in učinkovitejšem načinu obveščanja o razmerah v SAP Kosovo. V tem smislu predsedstvo RK SZDL Slovenije predlaga sredstvom javnega obveščanja iz SR Slovenije, da okrepijo in razširijo že doslej dobro zastavljen program dela na tem področju. Pri tem naj bi se pogosteje vabili kosovske in druge javne delavce na javne razprave v SR Slovenijo.

5. Predsedstvo RK SZDL Slovenije tudi meni, da je potrebno za razrešitev in poglabitev že obstoječega sodelovanja s SAP Kosovo intenzivirati neposredne stike s predsedstvom Pokrajinske konference SZDL Kosovo in predsedstvom Republiške konference SZDL Srbije.

Republiška konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije

Opr. št. 02.1/14 Datum 20/9—1988

Organizacijskemu odboru Srbov in Črnogorcev iz Kosova

Predsedstvo Republiške konference SZDL Slovenije je na 14. seji 13. septembra 1988 obravnavalo informacijo o aktivnostih SR Slovenije pri uresničevanju sklepov Zvezne konference SZDL Jugoslavije v zvezi z urejanjem razmer v SAP Kosovo. Pri tem je upoštevalo tudi sedanja aktualna vprašanja in jih povezovalo z informacijo v zvezi z ugotovitvami z obiskov delegacije RK SZDL Slovenije v SR Srbiji in SAP Kosovo.

Ponovno je poudarilo, da je skupna odgovornost vseh socialističnih republik in obeh avtonomnih pokrajin, da prispevajo k hitrejšemu razreševanju problemov v SAP Kosovo, in se zavzelo za še učinkovitejšo pomoč SR Slovenije pri uresničevanju gospodarskih in raziskovalnih projektov na območju SAP Kosova. Ugotovilo je tudi, da SR Slovenija v precejšnji meri uresničuje svoja stališča kot del prispevka k uresničevanju jugoslovanskega programa za ureditev razmer na Kosovu. To velja še zlasti za ekonomska vlaganja, zato je predsedstvo RK SZDL Slovenije hkrati poudarilo, da je treba pospešiti naše sodelovanje tudi na drugih področjih. Poudarilo je, da bo SR Slovenija tudi v prihodnje podpirala vse progresivne sile SAP Kosova v njihovem boju z velikimi problemi kosovske družbe, saj je stabilizacija razmer v SAP Kosovo bistvenega pomena za stabilizacijo razmer v Jugoslaviji. Prav zato je potrebno odločno premagovati nacionalistične strasti in predsodke, nezaupanje in nestrpnost, kar vodi do močnejšega izseljevanja Srbov in Črnogorcev pod pritiskom in do krhanja mednarodnih odnosov, enakopravnosti, bratstva in enotnosti narodov in narodnosti, ki tam živijo.

Predsedstvo ni moglo mimo protislovnih ocen o dejanskem stanju v SAP Kosovo, vendar deli splošno in resno zaskrbljenost zaradi vseh deviantnih dogajanj, ki izhajajo

iz še vedno nepremaganega albanskega nacionalizma in njegovih kontrarevolucionarnih teženj, kar vse povzroča še večji razmah drugih nacionalizmov ter tako ustvarja napetosti, ki grozijo z najbolj pogubnimi posledicami. Odločno pa je obsodilo izseljevanje Srbov in Črnogorcev pod pritiski.

V tem okviru se je dotaknilo tudi vprašanja organizacijskega mitinga izven SAP Kosova, ki jih organizira vaš odbor. Menilo je, da na tak način ni mogoče prispevati k učinkovitemu odpravljanju posledic sedanjega stanja. Naši pomisleki k organiziranju zborovanja v Ljubljani niso odraz bojazni pred soočenjem s težko kosovsko resničnostjo niti nepripravljenosti, da bi prevzeli del odgovornosti za njeno preseganje, ampak izhajajo predvsem iz razmisleka, kateri načini in poti so lahko politično učinkoviti, kateri pa bi izzvali nove konflikte, pomenili enostransko obveščanje, odvracali pozornost od bistvenih problemov in vzrokov in tako še bolj vplivali na zaostrovanje razmer in mednarodne nestrpnosti. Objektivno informiranje slovenske javnosti, še manj pa reševanje razmer v SAP Kosovu ni možno, če pri tem ob Srbih in Črnogorcih ne sodelujejo pripadniki albanske narodnosti kot tudi predstavniki legitimnih institucij, ki so dolžne zastopati vse prebivalstvo pokrajine, ter predstavniki republike Srbije oziroma njenih političnih institucij. Zato ni podprlo vaše pobude, da se takšno zborovanje organizira tudi v Ljubljani. Predlagalo pa je, da v interesu objektivnega informiranja čim širšega kroga delovnih ljudi in občanov SR Slovenije izkoristimo vse druge oblike izmenjave informacij, ki lahko prispevajo k objektivni predstavitvi dejanskih dogajanj na Kosovu.

Tovariški pozdrav! Sekretar RK SZDL Slovenije Dušan Semolič

Letošnji pridelek grozdja manjši zaradi pozebe in suše

ORMOŽ

Prva ocena kaže, da bo pridelek manjši od 30 do 40 odstotkov. Planirali so, da bodo letos pridelali okrog 3300 ton grozdja, zaradi naravnih nesreč bo pridelek manjši za tisoč ton. Na začetku trgatve 23. septembra se je pokazalo, da je kakovost grozdja dobra. Nekatere sorte imajo dobro sladkorno stopnjo. Pozne sorte so manj razvite. Letos so se po besedah direktorja tozda Vinogradništvo Slovin — KK Jeruzalem Ormož na trgatve dobro pripravili: grozdje sprejemajo na dveh mestih, poleg tega so usposobili še eno stikalnico. S tem so zmanjšali čakalno dobo pri prevzemu in predelavi grozdja. Na ta način so bistveno izboljšali pro-

klet z vso predelavo in prodajo, proizvodnja trsnih cepljenk. Druga dejavnost po pomenu pa je sadjarstvo na okrog dvesto hektarjih.

Letošnje vinogradniško letino je že na začetku prizadela močna pozeba, poletni pa je udarila še vročina. Najbolj so prizadeti nasadi na peščenih površinah. Zaradi naravnih ujm se grozdje ni razvijalo tako kot ponavadi. Zadnje deževje je povzročilo hitro nabrekanje jagod, hitro rast in sedaj že pokanje ter gnilobo.

še poglablja vinogradniško in vinarjsko krizo.

Do letošnjega junija so bile cene vinu zamrznjene. Od oktobra prejšnjega leta do letošnjega polletja pa so občutno narasli stroški, vezani na to proizvodnjo oziroma dejavnost. Cene nekaterih materialov so porasle od 300 do 600 odstotkov. Vse to jim je povzročilo velik izpad v dohodku. V letošnjem prvem polletju so poslovali z izgubo. Najbolj pa jih obremenjujejo obresti. V strukturi lastne cene so udeležene že z 48 odstotki.

Polnilnica

(Posnetka: Ema Žalar)

Matija Kociper

izvodnjo. Trgatev bodo končali v začetku novembra. Podobno kot prejšnja leta bodo tudi letos pustili nekaj površin za pridelavo vrhunskih vin. Vse pa je odvisno od vremena. Prvi tak jagodni izbor so imeli že leta 1970.

Glavna dejavnost temeljne organizacije je po besedah direktorja Matije Kocipra vinogradništvo; vinska trta uspeva na blizu 600 hektarjih. K temu sodi vinska

Ta se pojavlja kljub vsem zaščitnim ukrepom.

Iz zasebnih vinogradov pričakujejo letos od 100 do 150 vagonov vina. Zaradi cenovnih neskladij je napoved sila nevaležna. Kako zagotoviti cene za odkup grozdja? Slovenski komite za kmetijstvo je sicer obljubil intervencijska sredstva, kako bo, pa v tem trenutku še ni znano. Bančna posojila so predraga, kar

Trideset odstotkov letne proizvodnje namenijo za program vrhunskih in buteljčnih vin. Polovica proizvodnje gre v litrske steklenice, nekaj pa za peneca vina. Prek Slovin nekaj svojega pridelka tudi izvozijo. Zal gre še vedno za simboličen izvoz, saj se je na tuji trg zaradi hude konkurenčnosti in zahtevnosti težko prebiti. Kot pravi Matija Kociper, se bo treba za tuji trg še bolj

Za krajevni praznik asfaltirana cesta

V spomin na prve žrtve okupatorjevega terorja — na komaj 35-letnega zdravnika Metoda Špindlerja in na študenta agronomije Franca Toplaka — praznujejo Juršinci svoj krajevni praznik; letos je bil že 13. Juršinci so krajevno skupnost s 365 gospodinjstvi in 2200 prebivalci. Skupno imajo 460 zaposlenih, 120 tudi v tujini, sicer pa se v glavnem ukvarjajo s kmetijstvom, vinogradništvom in živinorejo.

Trenutno združujejo svoj denar že v 5. krajevnem samoprispevku, ki na leto prinese okrog 250 milijonov dinarjev. Polovico tega denarja porabijo za gramoziranje krajevnih cest, drugo polovico pa za druge potrebe krajevnih skupnosti oziroma za naloge, o katerih se dogovorijo. Poznajo pa tudi posebni krajevni

samoprispevek za ceste, prizidek k šoli in krajevno razsvetlavo. Z njim in s pomočjo skupnosti za ceste ter z dodatnimi pogodbami so zbrali 400 milijonov za odsek ceste med Gabrnikom, Grlinci in Vitomarci v dolžini 3600 metrov. In zato so letošnje krajevno praznovanje združili z otvoritvijo asfalta v Grlincih. Sicer pa jim je uspelo posodobiti še cesto med Juršinci in Dragovičem — 1 kilometer, Mostjem in Kukavo v dolžini 1800 metrov, upajo pa tudi, da bo kmalu zazvonil telefon v Grlincih, Bodkovecih in Sakušaku. Pravijo, da bo to verjetno najdražji telefon v Sloveniji, kljub temu da so tudi udarniško delali. Pa se ga vseeno veselijo in težko čakajo na prvi »tutu ...«

In kako naprej? Brez dodatnega denarja, prostovoljnega dela in veliko, veliko dobre volje ne bo šlo. Transformatorska postaja, krajevne ceste in pokopališče, vse to je potrebno še urediti; tudi vodovod Gradišček—Pesjak—Grlinci, prizidek k šoli in tisto nesrečno republiško cesto proti Gomili. Upajamo, da jim ne bo

Domačin iz Grincev Janez TOPLAK je prerezal vrvico na novi asfaltirani cesti. (Foto: mš.)

zmanjkalo volje in poguma. Tega največ potrebujejo.

Na nedeljski slovesnosti v Grlincih so podelili še krajevna priznanja; dobili so jih Zinka BEZJAK, Boris KAUCIČ, Janez TOPLAK in Skupnost za ceste obči-

ne Ptuj. Diplomsko in prehodni pokal v nogometu je osvojil NK Juršinci, v šahu pa Anton LAJH. S petjem, glasbo in recitacijami pa so krajevne razveselili še učenci juršinske osnovne šole.

V nekdanjem Cekinu urejeajo velik zabaviščni center

V nekdanjem Cekinu je veliko gradbišče. V njem se trudijo delavci Gradbenega remonta.

(Posnetek: M. Ozmeč)

V prvih septembrskih dneh so v prostorih nekdanje diskoteke Cekin v hotelu Poetovio pričeli urejati videobar in diskoteko. V tem primeru gre za sovlaganje zasebnika, lastnika diskotek SUPER LI. Naložba bo veljala 720 milijonov dinarjev; polovico denarja bo prispeval Haloški biser, premo pa zasebnik. Ta bo po petnajstih letih postala last gostincev.

V nekdanjem Cekinu bo tako do letošnjega novembra urejen velik zabaviščni center, največji v Ptuj in okolici. V videobaru bodo vrteli najnovejše posnetke. Usoda edinega ptujskega hotela ob načrtovani gradnji novih hotelov še ni jasna, nekateri pa mu že danes prerokujejo, da bo v bodočnosti v njem sedež mladinskega turizma.

KUHINJA V BAROKU SE PREDSTAVLJA NA PTUJSKEM GRADU

Razstavo so pojedli

Četrtek otvoritev razstave KUHINJA v baroku v razstavišču ptujskega gradu je posebej zanimiva vsaj zaradi treh stvari. Je prva takšna razstava na Slovenskem, saj se doslej še nihče ni lotil hrane, ki so jo uživali naši predniki, oziroma je bilo to področje zgodovine nekako potisnjeno na rob. Druga posebnost razstave je vsaj za ptujske razmere ta, da sta svoje znanje, hotenje in zmogljivosti združili gospodarska in negospodarska delovna organizacija. Gre za skupni nastop in predstavitev nekega zgodovinskega obdobja in hrane, značilne za to obdobje. Pokrajinskega muzeja Ptuj in EKK-TOZD Haloški biser. Da je takšen nastop lahko uspešen, privlačen in prijeten, so dokazali tudi obiskovalci otvoritve razstave, saj so le-to dobesedno pojedli; in to je tista tretja značilnost razstave — malo za šalo, malo za res (slike, pribor in posodje je ostalo).

Živahno in revolucionarno obdobje baroka je odsevalo tudi v kuhinji. Strokovnjaki pravijo, da je bilo 16. stoletje stoletje odkritij v kuhinji. Konec 16. in v začetku 17. stoletja je bila v Evropi vodilna italijanska kuhinja. Do takrat odprta ognjišča so nadomestili s štedilniki iz litega železa; iz tega so začeli izdelovati tudi lonce in ponve. Tudi porcelan, zlasti kitajski, je v tem času našel pot na mize v jedilnicah višjih slojev. 17. stoletje prinaša na mize plemstva, pa tudi meščanstva vilico kot jedilni pribor. Pri kmetih pa je seveda še vedno bila v rabi črna kuhinja. Pa se kljub temu tudi danes ne bi odpovedali dobrotam s kmetove mize, kadar so le-to praznično pogrnili.

Meščan se je tudi v hrani želel približati grajski gospodi. Vzglede jim je bila francoska meščanska kuhinja s konca 17. stoletja, ki je bila na izredno visoki ravni in je postala skupaj z italijansko vodilna skoraj po vsej Evropi.

Avtor razstave KUHINJA v baroku je dr. Boris Kuhar. Kljub dokaj skopim zgodovinskim podatkom o hrani, načinih prehranjevanja in jedilnih navadah je skonstruiral zanimivo razstavo.

Utrinek z razstave

Iz tega obdobja je imel na razpolago nekaj likovnih del, muzej pa hrani tudi precej posodja, naprav in opreme takratnih kuhinj. Zanimivi pa sta tudi dve kuharski knjigi: eno hrani Zgodovinski arhiv v Ptuj — gre za rokopise in leta 1683, drugo hrani Ljudska in študijska knjižnica v Ptuj — to je Kuharica, izdana v Nürnbergu 1691. Povod za raz-

stavo pa je bila kuharska knjiga v rokopisu Navodila za pripravo zdravih in jedil, ki je bila napisana leta 1683. Ogledate si jo lahko v Zgodovinskem arhivu v Ptuj. Rokopis je v originalnih trdih platnicah, prevlečenih s pergamentom. Rokopis je prišel v last Muzejskega društva v Ptuj že okoli leta 1900. V Kuharici, ki jo hrani ptujska knjižnica, je 1.500 receptov navadnih, posebnih in redkih jedi. Tako najdeta v njej nasvete za kar 117 različnih juh,

mi, ki so izšle 1799 v Ljubljani. Vodnik je prevedel recepte iz nemških kuharskih knjig, jih malce prilagodil slovenskim razmeram, namenjene pa so bile predvsem mestnim gospodinjam.

Razstava predstavlja baročno kuhinjo kmetov, meščanstva in plemstva. Kot pravi avtor dr. Boris Kuhar, je to prvi poizkus predstavitve in rekonstrukcije kuhinje v baročnem času v Ptuj in v Ormožu ter njenem širšem zaledju. Nadaljnja proučevanja kuhinje tega živahnega obdobja bodo gotovo dala nova spoznanja. V tej predstavitvi so izpuščene gostilne takratnega časa ter kuhinja in jedi, ki so jih kuhali v samostanih; pa še kaj bi se našlo.

Beseda v spremnem katalogu, razstavljeni predmeti in slike na razstavi pa so seveda vse premallo, da bi lahko dobili vtis o tem, kako so jedli v obdobju baroka. Tudi to boste lahko pokušili v času razstave tja do 1. decembra. V obratih TOZD Haloški biser bodo v tem času po starih receptih pripravljali jedi, ki so se kuhale in pripravljale v baročnih kuhinjah. V Grajski restavraciji boste lahko naročili jedi z grofovske mize, pri Roziki jedi meščanske kuhinje in v gostišču na Bregu dobrote s kmetove mize. Nekaj teh dobrot smo pokušili na otvoritvi razstave in lahko vam zagotovimo: kuhinja v baroku ni bila od muh. Velja pokušiti, saj je direktor TOZD Haloški Biser na otvoritvi zagotovil, da četudi bodo jedi z grofovske mize, cene zagotovo ne bodo grofovske.

NaV

PREDSTAVNIKI REPUBLIŠKIH SINDIKATOV V AGISU

Iz rdečih števil le s trdim delom

Sekretar republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Rajko Lesjak je skupaj z Albertom Vodovnikom, predsednikom, in Vladimirjem Bizovičarjem, sekretarjem republiškega odbora sindikata delavcev kovinske in elektroindustrije, v četrtek, 22. septembra, dopoldne obiskal delovno organizacijo Agis v Ptuj. S predsedniki osnovnih organizacij sindikata in vodstvom začasnega kolektivnega poslovnega organa v tej delovni organizaciji so se pogovarjali o najaktualnejših družbenoekonomskih in drugih razmerah ter o uspešnih prizadevanjih tega kolektiva, ki je še pred kratkim imel rdeče številke, po osemesečnih rezultatih poslovanja pa so te že skoraj povsem odpravili.

Kot so povedali, so ugodne rezultate poslovanja dosegli predvsem z resnejšim in boljše opravljenim delom ter z osvajanjem novih proizvodov, potrebnih tržišč. Odpravili so že tudi precej ozkih grl, aktivirali dobrisel del skritih rezerv, pri čemer velja omeniti prerazporeditve delovne sile iz režije v neposredno proizvodnjo. Do sedaj so tako razporedili že preko 70 delavcev, računajo pa, da jih bodo do konca leta še kakih 120. Zadnje čase so lahko uredili tudi osebnih dohodkov zaposlenih, ki so bili precej nizki, kar je povzročalo še dodatno nezadovoljstvo in celo odhajanje strokovnega kadra. Zadeve se torej obračajo na bolje in v Agisu pričakujejo, da bodo do konca oktobra lahko ukrep družbenega varstva odpravili.

Ko so razpravljali o sindikatu in njegovi vlogi v združenem delu, so med drugim ugotovili, da je zadnje čase vse več zadev, ki jih naslavlja na to delovno organizacijo, čeprav sindikat za njihovo reševanje sploh ni pristojen. Oporozili so tudi na problematiko družbenih dejavnosti, do katerih smo zadnje čase že preveč dvolični. Na eni strani odločno in resno zahtevamo razbremenitev gospodarstva, ki je resnično preobremenjeno z različnimi družbenimi dajatvami, na drugi strani pa še ostreje zahtevamo izboljšanje zdravstvenih, šolskih in drugih razmer na področju družbenih dejavnosti ob dejstvu, da je na njihovih računih nekaj milijard dinarjev.

Gostje so bili ob koncu obiska v Agisu z dosežki začasnega kolektivnega poslovnega organa zadovoljni, pred odhodom pa so si ogledali še proizvodne prostore.

M. Ozmeč

Dušan Kirbiš razstavlja v Mali galeriji

Ptujčan, gotovo pa svetovljan po bivanju, razpet med Berlinom in Ljubljano, slikar in umetnik Dušan Kirbiš razstavlja svoja dela v ljubljanski Mali galeriji, najbolj frekventnem »oknu« Modernne galerije. Dela, ki datirajo v obdobje zadnjih dveh let, so v Ljubljani na ogled do 9. oktobra, potem pa bodo razstavljeni v Berlinu, v Galeriji in Riehmers Hofgarten.

Če je oživljanje zgodovinskega spomina koda, prek katere upoveduje Kirbiš svoja likovna dela, potem njihove »genius loci« in duhovne razsežnosti ne omejujejo formalnih ekspresivnih potez, ki še vedno zaznamujejo njegovo slogovno orientacijo. Univerzalnost, ki je spočeta skozi prizmo Kirbiševoga pogleda, govori o simbolih kot opredeljevalcih identitete, kar se seveda kaže v njegovem zdajšnjem opusu kot nadgradnja že znanih pomenskih znakov; vendarle sedaj v podobi dominira fiktivni pogled — avtoportret umetnika. V frontalnem pogledu postavljena podoba umetnika kot da sprašuje o vzrokih destrukcije in govori o travmi človeka, predestiniranega z nacionalno pripadnostjo. Ta vsebinski kontekst pa širi projekcija novih ikonografskih momentov, ki nekako sakrificirani postavljajo pred nas vprašanja o preživetju zaradi zastrašujočega rušenja naravnega reda stvari. Najbrž ni naključje, da pri tem gre za simbole (mrtna riba v rokah umetnika, padajoča kocka na gozd etc.), ki osmišljajo apokaliptično vizijo. Določnost podobe svojstvenega tesnobnega videža je umeščena v prostor obče civilizacijske drame. Kirbiš, ki torej snuje svoja likovna dela v okvirih ekspresivne figuralike, je celotni slikovni prostor postavil v enostransko trikotno ploskev. Geometrijske determinate okvirja in slikanih kock v ploskvah slike se ne grezeta umetniku v konstelaciji nove geometrizacije, temveč bolj v njihovih simbolno-ikonografskih razsežnostih.

Razstava del Dušana Kirbiša torej predstavlja novo stopnjo v njegovem opusu, kaj kmalu pa si bomo dela lahko ogledali tudi v Ptuj — na razstavi prihodnje leto.

Janez Balažič

Delovno tekmovanje trgovskih delavcev občine Ptuj

Občinski odbor sindikata delavcev trgovine občine Ptuj je pred dnevi poslal v javno razpravo osnutek pravilnika o delovnem tekmovanju trgovskih delavcev občine Ptuj. Prodajalci naj bi tekmovali na naslednjih področjih: poznavanje blaga (pakiranje blaga, notranja uredenost prodajnega prostora in predstavitev blaga, pisanje raznih obvestil in cen), aranžiranje blaga in tekmovanje v rokovanju z blagom v skladišču. Tekmovanje bo ločeno za živilsko, tekstilno in tehniško stroko. Organizator tekmovanja bo občinski odbor sindikata delavcev trgovine; ta bo tudi razglasil najboljšega.

Osnutek pravilnika je v javni razpravi še do 4. oktobra. Občinski odbor sindikata delavcev se, kot kaže, zaveda pomembnosti ponudbe in vloge slehernega delavca v tej ponudbi. Tekmovanje delavcev v trgovini pa je gotovo ena od oblik, kako izboljšati kakovost storitev v trgovinah.

N. V.

PREPISANO IZ STARIH ŠTEVILK

DOPISI

Iz Lancove vasi

Čeravno vsak dan raziskujemo razne špekulante in prekupčevalce, se še vedno najdejo ljudje, ki brez špekuliranja ne morejo živeti in gledajo samo na to, kako bi prišli na lažji način do denarja.

Tako je v zgodnjih jutranjih urah, dne 20. avgusta 1948 zatekla patrola že znanega špekulanta in prekupčevalca V. J. iz Lancove vasi na poti, ko je peljal v Maribor 10 prašičev, katere je pred nekaj dnevi nakupil na sejmu v Ptuj.

Omenjeni V. se je nahajal za časa okupacije v nemški vojski, iz katere se je vrnil kot 100% invalid. Pošten način življenja mu ne gre v račun, bolj enostavno se je bavil s prekupčevanjem. Ni še dolgo, ko je bil pred ljudskim sodiščem kaznovan z denarno kaznijo 12.000 din prav zaradi špekulacije in prekupčevanja, toda poboljšal se ni nič.

Omenjene kazni se ni plačal in zopet je napravil prekršek, zaradi katerega se bo moral zagovarjati. Prepričani pa smo, da bo naša ljudska oblast podvzela proti takim nepoboljšljivim, praviim špekulant-skim elementom ostro kazen.

K. V.

(Naše delo št. 5, Ptuj, 2. septembra 1948.)

Stanje na področju družbenih dejavnosti po interventnih zakonih

V SRS pa tudi v občini Ptuj smo v zadnjih letih družbene dejavnosti razvili do ravni, ko se zaradi obsega materialnih sredstev, potrebnih za zagotavljanje družbenega standarda, sprašujemo, ali smo ga glede na gospodarsko razvitost in možnost združevanja sredstev v te namene še sposobni ohranjati. Doseženi standard bomo ohranili le s sprejetjem ukrepov — nekaterih s takojšnjim učinkom, predvsem pa s strokovno pretehtanimi dolgoročnimi ukrepi in sistemskimi rešitvami.

V sedanjih družbenoekonomskih razmerah ni realnih možnosti za povečanje deleža družbenega proizvoda za družbene dejavnosti. V družbenih dejavnostih se že dalj časa srečujejo z materialnimi težavami, ki so posledica tako objektivnih kot subjektivnih vzrokov. Obseg opravljenih programov, razvoj novih dejavnosti, večje zaposlovanje od materialnih možnosti, preohlapni normativi in standardi, neracionalna organiziranost so pripeljali do neskladja med potrebami in materialnimi možnostmi.

Ta razkorak se je še povečal zaradi izvajanja zveznih interventnih zakonov. Znani smo se pred vprašanjem: kako naprej.

Z ukrepi, ki jih je zvezna skupščina sprejela po 15. maju, so sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb v letu 1988 omejena z nominalno rastojo sredstev po posameznih obdobjih in jih ni mogoče prekoračiti. Dovoljeni obseg sredstev za družbene dejavnosti je določen z zakonom o začasnih prepovedih razpolaganja z delom družbenih sredstev družbenopolitičnih skupnosti in SIS družbenih dejavnosti. Način obračunavanja tako imenovane »dovoljene porabe« pa določa pravilnik o načinu določanja dovoljene rasti sredstev za skupno porabo v letu 1988. Oba predpisa sta se med letom spremenila. Najnovejša sprememba zakona in pravilnika je uveljavljena v avgustu 1988. Spremenjeni zakon znižuje dovoljeno rasti sredstev za SIS družbenih dejavnosti s prvotnih 127% na 123%. Zakon tudi določa, da je treba mesečno spremljati prilive sredstev in morebitne presežke oz. primanjkljaje uravnati s prispevno stopnjo.

V občini Ptuj po tako izračunani bilanci sredstev ugotavljamo, da bomo v letu 1988 smeli porabiti za družbene dejavnosti vključno s solidarnostjo le za 110% več sredstev kot v preteklem letu oz. bodo družbene dejavnosti lahko porabile 54.502.909.000 dinarjev.

V začetku leta so SIS predložile svoje programe za leto 1988; ti so bili naravnani na resolucijskih izhodiščih. Elementi, ki izhajajo iz ukrepov in zakonov po 15. maju, so različni od resolucijskih in so naslednji:

— osebni dohodki bodo lahko rasli za 119%, materialni stroški v skladu s projekcijo rasti cen in ob tem tudi drugih elementov, ki se valorizirajo kot

cene, za 133% ob omejeni rasti skupne porabe. Če plane z začetka leta prevedemo na sedanje stanje in tudi izračunamo potrebna sredstva na osnovi rasti osebnih dohodkov in materialnih stroškov, se nam račun vsekakor ne izide.

Potrebna sredstva, ki naj bi jih zagotovili družbenim dejavnostim v občini Ptuj za zagotovitev zakonsko dovoljene rasti OD in materialnih stroškov ter drugih obveznosti, presega dovoljeno porabo po prvotnem izračunu za 6.195.056.000 din ali za 13%.

Zaradi takšne razlike med potrebami in možnostmi so interesne skupnosti družbenih dejavnosti že ob sprejemanju programov v juniju sprejele tudi programe ukrepov za zmanjšanje porabe na vseh področjih.

Dopolnitev zakona iz avgusta znižuje to porabo še za nadaljnjih 7,5% ali za 3.076.921.000 din.

Ukrepi, ki so bili sprejeti, so lahko le kratkoročni, kajti v nasprotju bodo posledice velike. Rešitve je treba iskati v racionalnejši organiziranosti izvajalskih organizacij, nikakor pa ne v zniževanju standarda storitev in prenašanju bremen tako na uporabnika kot izvajalca.

Nujno je, da na vseh področjih družbenih dejavnosti pristopijo tudi k spremembam sistemskih zakonov, kot to že načrtuje republiška skupščina v programu ukrepov za razvoj svobodne menjave dela na področju družbenih dejavnosti v SRS.

Izvršni svet skupščine občine Ptuj je na seji 21. septembra na podlagi kazalcev gospodarjenja v OZD družbenih dejavnosti v prvih šestih mesecih ter ocene razpoložljivih sredstev do konca leta sklenil seznaniti zbere skupščine DPS o stanju na področju SIS družbenih dejavnosti.

Ker so zbrana sredstva na podlagi 8-mesečnega priliva višja od zakonsko dovoljenih, je potrebno v skladu z oceno priliva do konca leta znižati prispevno stopnjo za 2,03%. V občini Ptuj smo v letu 1988 doslej že dvakrat znižali prispevne stopnje (v aprilu in avgustu). Uskladitev prispevnih stopenj na zmanjšan globalni skupni porabi po zakonu pomeni sicer povečanje neto osebnih dohodkov, ne zagotavlja pa možnosti nemotenega delovanja družbenih dejavnosti v občini. Zato izvršni svet predlaga, da bo potrebno zaradi dodatnega znižanja globala sredstev na podlagi zakona ponovno preveriti delovne in finančne načrte za leto 1988 ter pripraviti izračun prispevnih stopenj po posameznih dejavnostih do konca leta z novimi predlogi ukrepov za nadaljnje zmanjševanje finančnih sredstev. Strokovne službe SIS družbenih dejavnosti naj takoj pričnejo delati:

— na področju zdravstva preverijo socialne izdatke, odliv, izračunajo učinke višjih participacij, izvajalci pa naj bi dosledno upoštevali sprejete

ukrepe zdravstvene skupnosti Slovenije in občinske zdravstvene skupnosti;

— na področju šolstva bo treba ovrednotiti programe po dejanskih oddelkih, izračunati učinke sprejetih kreitev ter participacijo staršev za podaljšano bivanje;

— na področju skupnosti otroškega varstva in skrbstva je potrebno s spremembo prispevnih stopenj in s prestrukturiranjem zagotoviti nemoteno poslovanje;

— na področju kulture uskladiti akcije s finančnimi možnostmi, neizvedene akcije pa kot prioritete preložiti v naslednje leto;

— ker je pri skupnosti za zaposlovanje in raziskovalni skupnosti že v 9 mesecih zakonsko določen global sredstev zbran, se preneha zbiranje finančnih sredstev iz prispevka iz dohodka, in sicer za zaposlovanje od 1. 10. 1988, za raziskovalno skupnost pa od 1. 11. 1988;

— na področju TKS naj program izvajajo v skladu s finančnimi možnostmi;

— strokovne službe SIS družbenih dejavnosti morajo po dokončni uskladitvi programov predložiti izvajalcem na podlagi menjave dela izračun razpoložljivih finančnih sredstev do konca leta;

— iz kazalcev izplačanih OD v posameznih OZD družbenih dejavnosti za obdobje I.—VI. 1988 je razvidno, da so rasti OD v nekaterih OZD družbenih dejavnosti v tem času nad zakonsko dovoljeno rasto, zato se predlaga za te OZD, da osebne dohodke do konca leta uskladijo z zakonskimi določili;

— ukrepi za uskladitev porabe s finančnimi možnostmi, ki so jih skupščine SIS že sprejele oz. jih dodatno še bodo, se morajo dosledno izvajati, kajti v nasprotju bodo finančne posledice nosile OZD in skupnosti same;

— izvršni svet je sklenil seznaniti vse izvajalce o stanju na področju družbenih dejavnosti, hkrati pa je potrebno obvestiti o sprejetih ukrepih tudi občane ptujske občine.

Kljub vsem naštetim ukrepom pa brez racionalnejšega organiziranja mreže izvajalskih organizacij, povečanja produktivnosti ter zmanjšanja stroškov poslovanja ne bo mogoče obdržati dosežene ravni družbenega standarda. Zato morajo tudi OZD družbenih dejavnosti izdelati svoje ukrepe in aktivnosti za prilagajanje novim razmeram. Neutemeljeno je namreč pričakovati, da bomo vendarle lahko dosegli višja sredstva in s tem ohranili dosežanje programe.

Predsednica občinskega komiteja za družbene dejavnosti
Silva GORJUP, s. r.

Govori se . . .

... da smo v Ptuj storili odločen korak v boju za večji naravni priravek prebivalstva. V prodajalnah namreč ni dobil kondomov. In to sedaj, ko nam v kinu vrtiljo porniče, ko nam v kioskih prodajajo porno Kaj. Najprej nas spod-

budijo k akciji, potem pa nas onemogočijo! Dajte nam orožje — za boj proti aidsu!

... da se je v Ptuj zgodila še ena kondomistična. Nek zagret občan je namreč sreči noči zbudil dežurno farmacevtsko, ker je potreboval RIS-NO RISK. Ker je bil brez recepta, je bila njegova zahteva zavrnjena. Čez dve uri

je pri dežurnem okencu zopet pozvonilo. Isti občan je obvestil farmacevtsko, da je bila njegova akcija kljub njenemu nerazumevanju stoodstotno uspešna.

... da smo v Ptuj zelo moralni. Mladini je namreč prepovedano gledati posteljne filme v mestnem kinu, pa čeprav jih motiviramo z zelo nazornimi

fotografijami v oglasnih tablah. Nas predlog: pred vsako oglasno desko postavimo kakšnega moralista in ta naj od vseh mimoidočih zahteva osebno, preden si bodo napasli oči na nagibah in nagibih v najrazvornejših položajih. Kajti morala je zato, da jo čuvamo. Pa čeprav je lažna.

V vrtu

Ne samo koledarsko, tudi sicer že povsod čutimo jesen, zlasti pa je ta očitna v vrtu.

V OKRASNEM VRTU večina cvetja — tako trajnic kot enoletnic — pojenjuje s cvetenjem. Rastline končujejo vegetacijo, trajnice pa se že pripravljajo na prezimljanje. V okrasnem vrtu se zato vsaki vrsti rastlin posebej posvetimo: pri enih zbiramo plodove in semena, pri drugih rastlinskih dele za podtaknjence ali poskrbimo za druge načine razmnoževanja. Pravočasno pa se pričnemo pripravljati za hitro in učinkovito zavarovanje občutljivših rastlin pred pozebo, ko bodo nenadoma nastopile jesenske slane.

Gojitelji krizantem imajo sedaj precej opravil pri negi in vzgoji tega poznega cvetja. Od ustreznega pinciranja in redčenja odvečnih cvetnih nastavkov iz zalistnikov in priprave varovanja

pred mrazom je odvisna kakovost in velikost cvetja.

Pri negi trate bo verjetno potrebno opraviti še dve košnji. Zelo pomembno je v tem času, da pred košnjo izločimo trajne plevele s korenino vred. To zategadelj, ker je takšno plevelje trate najlažje izvesti sedaj, ko je zemlja primerno vlažna in jih je mogoče lažje populiti in ker trave po slahni ne rastejo več, medtem ko se pleveli bohotijo in vegetirajo tudi prek zime, zlasti v blagi zimi, kakršna je bila prejšnja. To bohotnost jim preprečimo, kar je zlasti potrebno pri tratah, ki smo jih posejali šele letos. Višino rezi trate povečamo za 2 cm.

V ZELENJAVNEM VRTU je še čas za sajenje oziroma presajanje zelo cenjene in dobro znane zelenjadnice rabarbare. Rabarbara je cenjena kot zelenjava in prikuhah, solatah, še posebej pa je okusna, ko je pripravljena v obliki kompota. Za sajenje upo-

rabimo sadike, vzgojene iz semen. Sadimo jih v razdalji 1 x 1,5 m, za presajanje pa lahko uporabimo tudi staro sadiko, ki jo razdelimo na 2 do 4 dele. Vsak del take sadike mora imeti 2 do 3 dobro razvite poganjke in dovolj korenin.

S pospravljanjem zelenjave ne hitimo, ker se na prostem obdrži dlje kot v shrambi, saj se tako utrjuje.

V SADNEM VRTU veje poznih sort sadnega drevja, ki so obilno obrodile, vse bolj klonejo pod težo plodov. Teža plodov se iz dneva v dan povečuje, teža vej pa se poveča še zlasti ob dežju, zato pri takšnih vejah, čisto že pri manjšem vetru, pride do loma. Sadjarji bodimo pozorni na vsako rodno vejo in jo s podpiranjem ali privezovanjem na oporo zavarujemo pred nepopravljivo in nenadomestljivo škodo, ki jo drevo utрпи zaradi loma.

Miran GLUŠIČ, ing. agr.

Kako do ozimnice

Časi so taki — predvsem pa cene — da si razen osnovnih življenjskih potrebščin mnogi le težko privoščijo nakup obleke, obutve, premoga pa še česa s plačo. Trgovine, banke imajo vrsto potrošniških kreditov, ki pa v zadnjem času zaradi izredno visokih obresti postajajo vse bolj nedosegljivi. Ko vzamete kredit, namreč sploh ne veste, koliko ste pravzaprav dolžni, ker se obresti iz meseca v mesec spreminjajo. Tudi ozimnica je nakup, za katerega iz osebnega dohodka le težko odštejemo denar v enem znesku. Še posebej, ker je njen nakup v času po dopustih, v času začetka šolskega leta, v času, ko je treba razmišljati o jesenski oziroma zimski garderobi... V trgovinah (MIP, Emona-Merkur) boste za nakup ozimnice morali odšteti

gotovino, saj zaenkrat ne dajejo nobenih kreditov, čeprav so nam v Emoni-Merkuru povedali, da si prizadevajo, da bi lahko ponudili kupcem ozimnico kako drugače kot samo z gotovino. Prodajo ozimnice pa so v svoji trgovini Bratje Reš pričeli prejšnji teden.

V Kreditni banki Maribor — Poslovni enoti Ptuj za dobite kredit za nakup ozimnice do 80.000 dinarjev. Pogoji so, da ste kreditno sposobni in predračun, ki ga dobite v trgovini, kjer boste kupili ozimnico. Kredit boste lahko odplačali v desetih mesecih, obresti v tem mesecu pa so 180,90 odstotne; kakšne bodo prihodnji mesec, pa še nihče ne ve.

NaV

Poskok cen

Obiskali smo nekatere ptujske konfekcijske trgovine in ugotovili, da so z jesensko konfekcijo dobro založene, zimska pa še prihaja. Cene artiklov so se povečale tudi do 100 odstotkov in več. Kupcem pa nudijo ugodno brezobrestno odplačevanje od 3 do

6 mesecev. Velika je izbira izdelkov iz drugih republik in cene teh so nekoliko nižje. Cene zimskih ženskih plaščev se gibljejo med 300 in 700 tisočaki, ženski kostimi so od 300 tisočakov dalje, po ugodni ceni pa lahko kupite tudi zimske puhovke; te do-

bite tudi za 100 tisočakov. Bogata je tudi izbira otroške konfekcije, po ugodnih cenah. Letošnje povišanje cen je močno presenetilo tudi naše kupce, zato se jih vse več odloča za obročno odplačevanje.

kk in tm

Odlok o ravnanju s plodno zemljo

Skupščina občine Ptuj je na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 19. julija 1988, sprejela odlok o ravnanju s plodno zemljo, ki je objavljen v Uradnem vestniku občine Ormož in Ptuj št. 38/88.

POZEN, Vendar AKTUALEN ODLOK

Če imam pred očmi že štiri leta star zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. list SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86), ki v svojem 12. členu določa, da je pri izvajanju tega zakona treba zavarovati plodno zemljo pred uničenjem in da občina predpiše način odstranjevanja plasti plodne zemlje, njenega časovnega shranjevanja ter njeno nadaljnjo uporabo, upravičeno rečem, da je komaj letos sprejeti odlok o ravnanju s plodno zemljo (v nadaljevanju bom uporabljal samo besedo odlok) zelo pozno zagledal beli dan. Potreba po sprejetju takega odloka pa je vsekakor bila podana, kajti znani so primeri, ko so z odkopano plodno zemljo ravnali nesmotrno in ko interesi za tako zemljo niso vedeli, kdo je pristojen za njeno oddajo in podobno.

Ker menim, da je potrebno in koristno, da se z odlokom seznanijo vsi, ki jih to zanima, želim v tem sestavku prikazati in pojasniti najvažnejše določbe odloka ter opozoriti na določbe, ki so, po mojem mnenju, nejasne in nezakonite.

KAJ JE PLODNA ZEMLJA IN ZA KAJ SE SME UPORABLJATI?

V smislu 2. čl. odloka je plodna zemlja dobrina splošnega pomena pod posebnim varstvom in se sme uporabljati:

- za ureditev novih zelenih površin,
- za vzdrževanje in obnavljanje obstoječih zelenih površin,
- za sanacijo kmetijskih zemljišč, gramoznic, odlagališč komunalnih in drugih odpadkov.

Kot vidimo, tudi plodna zemlja, o kateri govori odlok, spada med dobrine splošnega pomena, o katerih najdemo določbe v 85. čl. zvezne in 107. čl. slovenske ustave. Bistveno za dobrine splošnega pomena (zemljišča, gozdovi, rudna bogastva itd.) je, da so pod posebnim družbenim varstvom in da se uporabljajo pod pogoji in na način, kot določa zakon.

KAJ SE ŠTEJE ZA ZELENO POVRŠINO?

V odloku o ravnanju s plodno zemljo sicer ni navedeno, kaj se šteje za zeleno površino, vendar mislim, da bi se pri izvajanju tega odloka lahko

ozrli na odlok o urejanju, vzdrževanju in varstvu zelenih površin v občini Ptuj (Uradni vestnik občine Ormož in Ptuj, št. 18/79, 38/86), ki za zelene površine v naseljih, za katere je določeno, da se urejajo z urbanističnim ali z zazidalnim načrtom, šteje:

- drevorede, zelenice, parke, nasade,
- skupine gozdnega drevja na površini do 5 arov,
- gozdove s posebnim namenom in tista zemljišča, ki se po zakonu o gozdovih štejejo za gozdne površine,
- posebne skupine dreves in posamezno za naravno okolje pomembno drevje,
- zelene površine stanovanjskih sosesk in naselij,
- zelene površine ob javnih komunikacijskih in vodnih površinah, ob spomeniških in zgodovinskih objektih ter ob posameznih turističnih in drugih javnih objektih,
- kopališče, športna in otroška igrišča, vrtove in pokopališča,

in ki določa, da v primeru spora o tem, ali je šteti posamezno zemljišče za zeleno površino, odloča občinski upravni organ za komunalne zadeve.

KDO OPRAVLJA STROKOVNA DELA PRI RAVNANJU S PLODNA ZEMLJO?

Tretji člen odloka določa, da ta dela opravlja:

- 1) kmetijska zemljiška skupnost, če gre za plodno zemljo pri melioracijah in urejanju vodnega režima
- 2) sklad stavbnih zemljišč, če gre za plodno zemljo v vseh drugih posegih v prostor.

KAJ OBSEGAJO STROKOVNA DELA?

- V smislu 3. odst. 3. čl. ta dela obsegajo:
- ugotovitev debeline sloja plodne zemlje,
 - ugotovitev količine viška plodne zemlje, ki se bo pojavila pri posameznem posegu v prostor,
 - določitev deponije za ugotovljene viške plodne zemlje,
 - zbiranje potreb za plodno zemljo,
 - oddajo plodne zemlje interesentom.

RAVNANJE S PLODNA ZEMLJO

Izvajalci posegov v prostor morajo ravnati s plodno zemljo tako, da ta ne bo izgubila svoje prvotne kvalitete in da jo bo mogoče brez večjih težav in stroškov odpeljati na določene površine.

Kaj morajo zlasti upoštevati, je določeno v drugem odstavku 4. člena odloka.

KDO, KDAJ IN KOMU MORA PRIJAVITI ZAČETEK ODKOPAVANJA PLODNE ZEMLJE?

Peti člen odloka določa, da morajo tisti investitorji gradbenih del, ki odkopavajo zemljišče ali odkrivajo gramoznice, ki merijo 200 m² ali več, kakor tudi investitorji melioracij in urejanja vodnega režima, najmanj 12 dni pred pričetkom del le-ta prijaviti skladu stavbnih zemljišč oziroma kmetijski zemljiški skupnosti občine Ptuj.

KDO RAZPOLAGA Z ODKOPANO PLODNA ZEMLJO?

V 6. členu odloka je določeno, da tisto plodno zemljo, ki ni potrebna za ureditev zelenih površin na območju, kjer se izvajajo gradbena dela, odda sklad stavbnih zemljišč oziroma kmetijska zemljiška skupnost občine Ptuj interesentom proti povračilu stroškov nakladanja, deponiranja in vseh morebitnih drugih stroškov.

KDO OPRAVLJA NADZORSTVO?

Nadzorstvo nad izvajanjem odloka opravljajo pristojne inšpekcijske službe Uprave za inšpekcijske občine Ormož in Ptuj.

KAZENSKE DOLOČBE

V 8. čl. odloka je zagrožena denarna kazen od 60.000 do 600.000 din za pravno osebo (npr. za organizacijo združenega dela) in 20.000 do 200.000 din za njeno odgovorno osebo (npr. za direktorja), če stori prekršek s tem, da ravna v nasprotju s 3. členom odloka, kar po mojem mnenju pomeni, da se mora pravna oseba in njena odgovorna oseba pri odkopavanju plodne zemlje ravnati po določilih stroke in da ne sme storiti dejanj, ki jih smeta opraviti le sklad stavbnih zemljišč in kmetijska zemljiška skupnost, kot npr. ne sme oddajati plodne zemlje interesentom za tako zemljo. Zanimivo je, da za zasebnike denarne kazni ni.

V 9. členu odloka je zagrožena denarna kazen od 20.000 do 400.000 din za pravno osebo kot tudi za posameznika v zvezi z opravljanjem dejavnosti in od 10.000 din do 200.000 din za odgovorno osebo ali posameznika, če stori prekršek s tem, da krši navedene določbe 2. čl. odloka (nedovoljena uporaba plodne zemlje), 4. čl. (nepravilno ravnanje s plodno zemljo) in 5. čl. (neprijava začetka odkopavanja plodne zemlje).

PRIPOMBE NA NEKATERE DOLOČBE ODLOKA

Iz 6. člena odloka, kjer je določeno, da plodno zemljo proti povračilu stroškov odda interesentom sklad stavbnih zemljišč oz. kmetijska zemljiščna skupnost, se da sklepati, da je to zemljo na podlagi odloka dobil na razpolaganje omenjeni sklad oz. omenjena skupnost. Plast plodne zemlje, o kateri govori odlok, je bila pred odkopom del zemljišča, ki je ali v privatni lasti nekega občana ali pa kot družbena lastnina v upravljanju gospodarske organizacije, šole itd. Tudi po odkopu ta sedaj premešana zemlja, po mojem mnenju, ni mogla menjati lastnika oz. upravitelja, razen če je do menjave prišlo na način, ki ga dopušča ustava in naši zakoni. To bi se lahko zgodilo npr. s kupno pogodbo itd., nikakor pa ne z odlokom take vrste, kot je odlok o ravnanju s plodno zemljo. Na žalost pa se je v praksi dogajalo in se še dogaja, da se, zlasti če je šlo za družbeno plodno zemljo, nihče od kolektiva, ki je upravljal z družbenim zemljiščem, s katerega so plodno zemljo odkopavali, ni brigal za odkopano zemljo. Zato se je dogajalo, da so tako zemljo odvažali na nepravna mesta, da z njo niso smotrno ravnali, da so jo šoferji in drugi kar na svojo roko prodajali raznim interesentom. Da bi se to preprečilo, je bil tudi eden izmed razlogov za izdajo cit. odloka. Po mojem mnenju pa so izdajatelji odloka s tem, da so brez soglasja lastnika oz. upravitelja zemljišča prenesli plodno zemljo v razpolaganje omenjenemu skladu oz. skupnosti, prekoračili pooblastilo iz prikazanega 12. čl. zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor. Mislim, da bi bilo v skladu s pooblastilom cit. zakon, če bi odlok predpisal le način odstranjevanja plasti plodne zemlje, njenega časovnega shranjevanja ter njene nadaljnje uporabe in pod kazensko sankcijo zavezal investitorja in izvajalca posegov v prostor, da upoštevata določbe odloka, kar naj bi nadzorovale pristojne inšpekcijske službe.

Člena 8 in 9 odloka, ki določata denarno kazen za storjeni prekršek, sta nejasna, ker ne določata, ali je treba kaznovati investitorja ali izvajalca del ali še koga drugega, ki bi za storitev v odloku opisanih dejanj lahko prišel v poštev.

Pričakujem, da bodo po objavi tega sestavka postavljali odloka ali zavrnili moje pripombe ali odlok ustrezno spremenili ali pa prepustili prizadetim, da se ravnajo po odloku ali pa izpodbijajo njegovo zakonitost pred ustavnim sodiščem SR Slovenije.

Mirko Kostanjevec

FRANC FIDERŠEK

PRELOMNO 1948

16. nadaljevanje

»Da, da, Prešerna so mnogi citirali in ga še citirajo, toda premalo se znajo naučiti od njega. Tudi ti, fant, pomni: »Hrast; ki vihar na tla ga zimski trešnje, zanj ni več pomoči rešne.« V življenju se zgleduj po vitkih brezah v rebri. Kadar zabuča vihar čeznje — pripogonejo se in zopet se zravnajo. To naj ti bo vodilo. Prepoznaj je, če se skloniš šele sedaj, ko je glava je padla. Hudournik drvi skozi naš čas, zato se zavaruj in varuj, da te ne odnese. Človek je rojen zato, da se bori za svoje ideje, če je treba, zanje tudi trpi, vendar vzdržati mora, od padlih in odpadlih ni koristi. Glej ptice pod nebom; če je vihar, se ne oklepajo veje, z njim lete...«

Še je govoril, toda pogled na uro me je opozoril na odhod avtobusa. Poskušal sem ga vljudno prekiniti.

»Samo še to: molči o tem, kar sem povedal, vendar razmišljaj. Če hoče človek opazovati resnično življenje, mora molčati. Kdor molči, ga ljudje ne prezirajo; prezirajo tistega, ki veliko govori. Predvsem pa je treba veliko brati, a ne pozirati knjig. Prebrati večkrat, potegniti nauk iz prebranega in si ga zapomniti, to je pravo branje. Sedanji čas zahteva žrtve; slabo njim, ki to postanejo, za dolgo časa bodo opljuvani. V tem je največja tragika.«

Nekako na silo sva se z Marijo poslovila.

»Kajne, Marija, lažje je kritizirati kot pa dobro kuhati.« se je še nasmešnil Mariji in obsedel ob mizi. Tako sam, zatopljen v svoje misli.

Tudi sam sem pogosto mislil na ta pogovor. Po eni strani sem po takratni vkalupljeni pameti člana KP ocenjeval, da so to pijane blodnje odpisane in razočarane meščanske politika, po drugi strani pa mi je razum veleva, da ima marsikaj prav, saj je vendar pisatelj, a iz življenjskih izkušenj vidi stvari preveč črno.

Rad bi se bil še srečal z njim, vendar ni bilo več priložnosti. Dr. Alojzij Remec je umrl 21. novembra 1952 v Ptuj. njegove besede sem nosil trdno zapisane v spominu in jih pozneje zaupal papirju.

ZAPISI IZ DNEVNIKA
3. 9. 1948 (petek)

Bil v Ptuj. Na okraju dvignil živilske nakaznice. Spet odtegljaji

za navadne potrošnike. Pravijo, da je bila žetev in ima vsak vsaj za nekaj mesecev kruh doma. Komaj sem dopovedal, da so to delni oskrbovanci, ki jim veliko pomeni, da dobijo nakaznice za moko in kruh vsaj za četrtino družinskih članov.

Popoldne bil na seji nadzornega odbora OZKZ (Okrajne zveze kmetijskih združenj). Na prvi seji nisem bil. Zvedel sem, da sem bil takrat izvoljen za podpredsednika. Predsednik je Martin Korošec od Lovrena, bivši trgovec, sicer zelo v redu. Prisotni so bili tudi tajnik Slavko Debenak, bivši tajnik Maks Neubauer in sekretar celice KP Rado Kukovec. Obravnavali poročilo o revizijskem pregledu. Ni večjih napak. V okraju je 70 KZ (kmetijskih združenj), 22 pa jih je treba še ustanoviti, tako da bo v vsakem KLO vsaj ena. Obstaja še 5 KOZ (kmetijsko obdelovalnih združenj), 6 potrošniških in 21 obrtnoproizvodnih. Podprli predlog, da se v Ptuj ustanovi podružnica združne banke.

6. 9. 1948 (ponedeljek)

Z razdelitvijo živilskih nakaznic včeraj in danes ni bilo večjih težav, odtegljaje so še kar razumeli. Huje bo na pomlad, ko ne bo doma nobene zaloge več. (Živilske nakaznice so bile takrat zelo različne, samo za odrasle potrošnike 4 vrste: LD, SD in TD — lažji, srednji in težki delavec ter Nav — navadni potrošnik, ki ni doma pridelal hrane in ni bil zaposlen. Štiri vrste nakaznic pa so bile za otroke — od dojenčkov do mladih do 16. leta starosti).

Popoldne me je obiskal tov. Peter (Berginc), sekretar OK LMS. Zahteval je, da kot sekretar grupe Skoja organiziram skojevce, da bodo deložirali (razselili) kaplana iz kaplanije, saj ima dovolj prostora v župnišču. V kaplanijo se bo selil skojevac z družino. Kot tajnik KLO pa bom potem izdal odložbo, da bo stvar zakonita. Temu sem se odločno uprl s političnimi argumenti, zakonitost ne bi dosti zalega. Zapravili si bomo zaupanje ljudi, kar bi lahko pomenilo veliko politično škodo. Zagrozil je, da bo o mojem oportunizmu razpravljala komite. Pripravljam politično utemeljen zagovor.

8. 9. 1948 (sreda)

Zopet sem bil v Ptuj. Na komiteju, kjer sem oddal zapisnik, je bila samo uslužbenka; zaupala mi je, da je zadnji čas pri njih prava norišnica. Več ni povedala. Na posvetu na okraju smo dobili nov — povečan plan odkupa prašičev in goveda za mesec september. Poverjenik za kmetijstvo ing. Egon Zorec je tolmačil naloge v zvezi z jesensko setvijo. Imel sem še zasebne opravke. Mati je oddala kravo, ki je za 300 kg presegala obvezno oddajo. Zato je dobila kmečke bošne, za katere je bilo moč kupiti industrijske izdelke. Želel sem si kupiti kolo. Pred dnevi sem videl v železnini uvoženo iz Madžarske; bilo je slabše

kot tista pred vojno, toda resnično sem ga potreboval. V trgovini so rekli, da jih nimajo. Šel sem na poverjeništvu za trgovino in preskrbo, kjer je Milana Turka zamenjal Alojz Petrovič. Ta mi je povedal, da so dobili samo 6 koles v fondu vezane trgovine, dve so zadržali za službene potrebe za gradnjo združinskih domov, ostala štiri pa so prodali še isti dan. Ni — upanja, da bo kmalu prišel nov kontingent. Madžari nam raje solijo pamet in nam grozijo, kot da bi nam prodajali kolesa.

9. 9. 1948 (četrtrek)

Znanec iz Gozdne uprave Rogatec mi je povedal, da je v Rogatcu še naprodaj nekaj koles. Popoldan sem se odpeljal tja. Toda nikjer nič, ne na naši, ne na hrvaški strani. Prodajalec mi je svetoval Celje, kjer kolesa prav gotovo še nimajo. Bila je še kar ugodna zveza z vlakom, zato sem se kmalu odpeljal. V slabi uri sem obšel vse trgovine, toda nikjer nič. »Nimamo in ne vemo, ali še sploh dobimo,« so odgovorili prodajalci. Razočaran sem se pozno ponoči vrnil domov. V vsej Sloveniji ne moreš kupiti niti kolesa, čeprav imaš bone in denar. Ali bo tako tudi pri drugem industrijskem blagu? Blokada kaže svoje zobe.

KOMITE JE ODSTAVLJEN

V začetku septembra je bilo okrajno politično vodstvo v Ptuj le še skupina preplašenih in nervoznih ljudi. Drug drugega so obtoževali in sumničili, pa tudi bali so se drug drugega. Na sejah OK KPS in OO OF so sprejemali sklepe, določali nemogoče roke, odločne akcije za njihovo uresničevanje pa ni bilo. Pri vseh je bila opazna bojazen, kaj bodo odločili na CK KPS, saj so prihajale vedno nove komisije.

Najbolj stabilna je bila še okrajna uprava, čeprav je bilo zamejnih nekaj poverjenikov in referentov. Vsako poverjeništvu je poskušalo kar najbolj dosledno izvajati naloge svojih resornih ministrstev. Naloge pa je dajalo tudi predsedstvo vlade LRS; podpisoval jih je takratni generalni sekretar predsedstva Franc Popit.

Spričo takega stanja v okraju je CK KPS sklenil odstaviti celotni okrajni komite KPS Ptuj. Imenoval je partijsko komisijo CK KPS za okraj Ptuj v sestavi: Zoran Zagar — sekretar, Lovro Grden — organizacijski sekretar in Ivan Mavser — sekretar agitpropa. Ta komisija je kar čez noč na 10. september prevzela posle in sklicala posvet s sekretarji OPO ali celic KP, kot so jih še imenovali.

Dotedanji sekretar Andrej Petelin je bil premeščen na republiški odbor OF v Ljubljano, tam si je v organizaciji za telesno kulturo našel delovno mesto tudi Vlado Dernač. Dotedanji organizacijski sekretar Franjo Fijačko pa je bil izključen iz KP.

Nadaljevanje prihodnjic

(Foto: L. Cajnko.)

SIMONA ŽGEČ — ŠTUDENTKA GLASBE V TROSSINGENU

Če ne garaš, nimaš tam kaj iskati

Ujeli smo jo tik pred odhodom v Nemčijo — v Trossingen, kjer se sedaj trudi, da bi uspešno, kot doslej, opravila še zadnji semester na Hohnerjevem konservatoriju. Študij harmonike je tam pričela pred tremi leti, ko je uspešno opravila sprejemne izpite. Kljub temu da se je odpravljala nazaj, si je vzela še toliko časa, da smo se lahko pogovorili z njo.

Simona je doma iz Dornave, srednjo glasbeno šolo je končala v Mariboru, v počitnicah pa jo je bilo moč večkrat poslušati na samostojnih koncertih v zdravilišču Rogaška Slatina.

Misli pred vrnitvijo

Vračam se, da bi končala še zadnji semester, ki je zahteven, saj je potrebno pokazati vse znanje in tehniko. To je praktični semester, kjer je potrebno narediti vse instrumente, ki jih študiram — harmoniko, elektronske orgle in klavir.

Pot do študija na Hohnerjevem konservatoriju?

Moja želja je vedno bila, da bi lahko po srednji glasbeni šoli nadaljevala študij harmonike. Tega študija na naših glasbenih akademijah ni. Harmonika je mlajši instrument in je študij zaenkrat močnejše nadaljevati le v tujini. Imela sem srečo, da me je v tretjem letniku harmoniko učil profesor, ki je tudi sam študiral na tem konservatoriju, in o tem sva se veliko pogovarjala. Močno sem si želela, da bi lahko nadaljevala na tej šoli, profesor pa me je pri tem vzpodbujal. Ugotovila sva, da imam talenta dovolj, drugo pa je bilo odvisno od dobre priprave za sprejemne izpite.

Konkurenca je prav gotovo bila močna. Kako je šlo?

Sprejemni izpiti so seveda na takih konservatorijih z mednarodnim ugledom zelo zahtevni. S konservatorija so mi poslali program in potem sem se cele počitnice pred sprejemnimi izpiti intenzivno pripravljala. Novice, da sem sprejeta, sem bila toliko bolj vesela.

Tujina, predavanja v nemščini... Na začetku je bilo gotovo veliko težav.

Ta študij je bila moja odločitev in želja je bila tako močna, da sem verjetno zato lahko prebrodila kup težav. Domotožje sem imela zelo močno. Strah pred tujino je bil močan, pa tudi težave z jezikom sem imela, vendar so mi pri tem pomagali nemški študentje.

Nam zaupaš, kako poteka tvoj delovni dan na konservatoriju?

Zelo je natlačen. Najprej so tu predavanja, za katera porabimo 5 do 6 ur. Jasno je seveda, da brez 4 do 5 ur vadbe instrumenta na taki šoli sploh nimaš kaj iskati. To velja samo za en instrument; potem pa so tu še elektronske orgle, klavir, pa še orglice. Osnovni instrument, ki ga študiram, je res harmonika, toda obvezen je tudi študij klavirja in orgel. Seveda pa harmonika zahteva daleč največ časa.

Kakšno je znanje študentov, ki pridejo na ta konservatorij, v primerjavi s tistimi, ki si ga prinosaš ti?

Tu nekaj večjih razlik med nami ni bilo, imela sem kar dobro predznanje, tudi študij zahteva še ogromno novih znanj; če ne vadiš, kot sem že dejala, ni kaj iskati. In to najmanj 4 do 5 ur.

Verjetno ti je znana razlika med študijem na naših akademijah in na konservatoriju, kjer študiraš ti. Najbrž se s srednješolskimi sošolci in sošolkami, ki študirajo pri nas, kaj pogovarjate o tem.

V osnovi je študij precej podobna, velika razlika pa je v selekciji. Pri nas imajo študentje možnost več izpitnih rokov in ponavljanja, v Nemčiji pa je to strožje. Če ne narediš izpita prvič, moraš ponavljati cel semester, če pa ga ne narediš v drugo, potem moraš oditi s šole. Veliko je bilo primerov, da so študentje uspešno prišli do zadnjega semestra, pa izpita niso naredili drugič in s tem tudi ne semestra, zato so ostali praznih rok, ker možnosti ponovitve ni bilo več. Šola jim torej ni bila priznana.

Od kod prihajajo študentje v Trossingen? Kako se znajdejo tam?

Za vse nas, ki smo prišli iz drugih dežel, je bil začetek težaven. Največja ovira so bila seveda predavanja, ki so vsa v nemščini. In tu ni bilo milosti. Študentje — domačini so nam pomagali tako, da so nam posojali zapiske s predavanj in nam pomagali pri razumevanju snovi. Zares smo tam študentje od vsepovsod. Imamo Korejce, Angleže, Madžare, DANCE... Najbrž ste se sprijateljili, čeprav je prostega časa malo, pa ga verjetno kdaj preživite skupaj — še posebej zato, ker je harmonika primerna za družabne večere... Časa za to je bolj malo, a si ga

včasih le vzamemo. Posebno kadar se ponovno srečamo po počitnicah ali če ima kdo rojstni dan. Takrat je veselo. Igramo ljudsko glasbo, se sprostim in zapojemo. Študentje tega konservatorija smo v skupnem domu, tako da imamo priložnosti za srečanja.

Omenila si, da so vam domači študentje pomagali pri začetnih težavah. Kako pa se do vas obnašajo profesorji in uprava šole?

Do nas so profesorji sicer strogi, toda tudi zelo prijazni. Tudi šola nam nudi dobre pogoje za delo. Po trije študentje imamo skupaj svojo sobo, v kateri lahko čez dan vadimo. Delovni dan je namreč tako natrpan, da nimamo časa hoditi v študentski dom in tam vaditi.

Ponavadi so starši tisti, ki navdušijo svoje otroke za kak instrument. Je bilo tudi pri tebi tako?

Da, tako je bilo tudi pri meni. Stari oče je igral harmoniko in od njega sem jo dobila tudi jaz. Tudi moj oče jo je igral, njega pa sem večkrat opazovala in včasih poskusila tudi sama. Oče je opazil mojo nadarjenost in z dedkom sta se odločila, da mi podarita harmoniko. Nato sem privatno obiskovala nižjo glasbeno šolo — sedem let — in potem naprej.

Harmonika je eden mlajših instrumentov — iz prejšnjega stoletja. Laiki ga poznamo predvsem iz domače zabavne glasbe. Ti ga študiraš kot instrument za resno glasbo. Kakšen je tvoj odnos do tega?

Res je, da je harmonika mlajši instrument in da ga ljudje jemljejo bolj kot instrument za izvajanje domače zabavne glasbe. To velja predvsem pri nas, medtem ko je v Nemčiji drugače. Tam je veliko šol, kjer lahko študiraš harmoniko in tam je tudi veliko skladateljev, ki pišejo za harmoniko — tudi resno glasbo ter priredbe resne glasbe.

Ti verjetno raje igraš resne skladbe, že zato, ker harmoniko študiraš in je tega v šoli veliko.

Odvisno od razpoloženja, težko je reči. Na začetku sem, ko mi je bilo težko, velikokrat — tako zase — zaigrala naše domače, narodne skladbe. Nisem mogla neprestano igrati resne glasbe in tako sem se nekako tolažila zaradi silnega domotožja. To me je vzpodbudilo.

Kako doma sprejemajo tvoj študij v tujini?

Ko pridem domov, so veseli in ponavadi moram pokazati, kaj sem se naučila. Takrat se zbere sorodstvo in potem igram, da pokažem, kakšen je moj študij. Poleg resne glasbe seveda zaigramo in zapojemo tudi naše slovenske pesmi.

Poleg študija v Nemčiji nastopaš v orkestrih. Nemčija je znana po številnih harmonikarskih orkestrih.

Tudi sama sem najprej igrala s Hohnerjevim orkestrom, s katerim sem potovala po najrazličnejših tekmovalnih in videla celo Nemčijo, pa tudi Španijo in druge dežele. Sedaj pa nastopam v šolskem orkestru.

Vsak, ki študira, proti koncu študija nekako presoja, kaj je s študijem pridobil. Kako ti ocenjuješ ta leta v Trossingenu?

Veliko sem pridobila, predvsem pa sem spoznala tehniko, ki je pri nas še nerazvita. To je igranje melodičnih basov. To so posebni basi, na katere lahko igraš tudi melodijo. Torej melodično tudi z levo roko, ne samo z desno. Tega se pri nas ne bi mogla naučiti. To so posebne harmonike, ki so zelo drage.

Pa nam zaupaj še svoje načrte. Boš ostala v Nemčiji?

Zaenkrat se še nisem odločila. Najprej moram vse sile vložiti v zadnji semester. Tam verjetno ne bi bilo težko dobiti službe, pa tudi možnosti, da naprej razvijam, kar sem se naučila, so boljše. Poznam veliko primerov, ko so tuji študentje ostali v Nemčiji, pri tem pa jim je pomagalo tudi vodstvo šole. To verjetno tudi zame ne bi bil problem. Seveda pa bi rade volje prišla tudi domov, še posebej če bi pri nas uvedli študij harmonike na akademiji in še posebej študij melodijskih basov. Najprej bi se poskušala predstaviti in uveljaviti s koncerti, nato pa bi želela svoje znanje prenesti na mlajše. Zelim, da bi tudi več naših mladih harmonikarjev lahko študiralo, kot študiram jaz... Darja Lukman

336 UR NIZOZEMSKÉ

Slovenska krava v hlevu, nizozemska na prostem

Krave so tudi v prvem nadaljevanju v ospredju: v uvodnem sestavku mi je marsikdo očital, kako lahko pišem o lepih kravah. Polemiziranje v pozitivno in negativno smer v tem primeru ne bi

Nizozemska sodi med države z najgostejšo in najkakovostnejšo prometno mrežo. Poleg tega je država z največ kolesi na svetu. Za kolesarje je dobro poskrbljeno, saj so kolesarske poti zelo pogoste. Mimogrede — s kolesom se vozi v službo tudi njihov predsednik vlade Lubbers.

dalo zelenega rezultata. Nizozemci pa tako in tako najbolje vedo, zakaj so njihove krave na prostem. Srečaš jih povsod, tudi v parku, v mestu, kjer naj bi bil smrad prepovedan... Kravam delajo družbo ovce in konji. Na Nizozemskem ima kmet v povprečju dvajset hektarov zemlje. Ta je zelo intenzivno obdelana. S kmetijstvom se ukvarja dobra desetina prebivalcev. Nizozemska je največji izvoznik jajc in sira. Tretjina njenega ozemlja leži nižje od morske gladine. Polderji so veličasten dokaz človekove zmage nad morjem — pri pridobivanju novih zemljišč in njihovi koristni uporabi.

Čas je denar, denarja pa nimamo — pregovor, ki bi ga pri Nizozemcih lahko uporabili v vsakem primeru. Zanimivo je, da se kmetije ne ponašajo s tem, kdo bo imel več mehanizacije, temveč stremijo za tem, da bi bila ta čim bolj izkoriščena. Zato so že pred leti nastale agencije za najem kombajnov. Kmet samo pokliče in na polje se pripeljeta človek in stroj. Posebej zanimivo pri tem je, da kmetu ni treba skrbeti za popravilo strojev, za rezervne dele, saj vse to opravijo agencije. Najem kombajna stane dnevno 700 guldnov, cena novega kombajna pa je 750 tisoč guldnov (1 gulden je približno 1500 din). Tretja zanimivost pa je vezana na to, da se na teh kombajnih oziroma v agencijah zaposlujejo trenutno nezaposleni. Po najnovejših podatkih je stopnja nezaposlenosti okrog tринаjst odstotkov.

Že v prejšnji številki smo zapisali, da so protestanti na Nizozemskem v večini, zato je toliko bolj zanimivo, da je sedanjí premier Rudolphus Franciscus Marie Lubbers prvi katoliški premier v tej državi. Lubbers je zelo priljubljen in nekateri menijo, da spada med najpriljubljenejše politike v nizozemski zgodovini. Pod njegovo vladavino so precej zmanjšali proračunski primanjkljaj, inflacija je 1,8-odstotna, zmanjšalo pa se je tudi zelo veliko število nezaposlenih.

Za nizozemsko kmetijstvo je značilna prevelika proizvodnja — preveč je mesa, mleka, sira, zato kmetije zmanjšujejo črede in pridelke. Poleg govedoreje in perutninarstva je za izvoz pomembna gojitve rož, sadja in zelenjave. Za solato je potrebno plačati 35 centov, za en gulden dobiš dve kumari, cena grozdja je od 1,75 do dva guldna. Najrazličnejše sadje in zelenjava sta na voljo vse leto. V sezoni je omenjeno moč kupiti po znatno nižjih cenah. Nizozemci so strogi, boljše rečeno zelo natančni kupci: v mesnici ne bodo kupili mesa, če je na njem le miligram maščobe. Poceni vrtninarsko proizvodnjo jim omogoča plin: veliko zelenjave in sadja pridelajo v steklenjakih. Plin stane od 15 do 30 centov za kubični meter. Z njim ogrevajo tudi stanovanja, tako da mlada generacija ne pozna premoaga. Dve atomski centrali pa jim omogočata tudi poceni električno ogrevanje.

Pogled na čistilno napravo v Ossu.

Na prostem živijo tudi konji...

Iz Ossa se po kanalih pride do severnega morja.

(Posnetek: D. Jaušovec.)

dam dobesedno utaplja v odpadkih. Sanacija bo mestne očete veljala težke milijarde.

Čistilno napravo imajo tudi v Ossu. Kontrola je zelo stroga, saj tovarne spuščajo v kanale veliko

Upravno središče Nizozemske je den Haag. V njem je stalna rezidenca kraljeve družine, tu zasedata vlada in parlament. Nizozemska je parlamentarna monarhija. Zakonodajna je v rokah kraljice in parlamenta. Ministre imenuje kraljica in so odgovorni parlamentu. Upravno je Nizozemska razdeljena na enajst provinc z lastnimi ljudskimi predstavništví (istavni).

Rembrandt, s pravim imenom R. HARMENSZON VAN RIJN (1606—1669), holandski slikar in grafik, je največji mojster holandskega slikarstva. Ohranjenih je okrog 700 slik, 300 jedkanic in 1800 risb.

Pri vsakoletnem preseljevanju narodov s severa na jug imajo Nizozemci pomemben delež. Poleg tega da jih je vsako leto veliko ob Jadranu, pridno obiskujejo tudi naše gore. Nizozemska je ena sama velika ravnica: najvišji vrh ima le okrog 300 metrov in leži pri Mastrihtu. Nekaj pa so v zadnjem času prevzeli tudi od nas: vse več je družin, ki za konec tedna zakurijo žar.

Konec tedna preživijo Nizozemci pogosto na vodi: številne družine imajo ladje, te pa so privezane v bližini domačega kraja, saj kilometri kanalov koristno služijo tudi temu. Mesta pa pristanišča uporabljajo za dovoz materialov in prevoz končnih izdelkov do porabnikov. Tudi Oss ima takšno pristanišče.

Majda Goznik (Nadaljevanje prihodnjič)

skih vrstnih hišah: vsaka ima svojo zeleno površino pred in za hišo. Ne glede na to, kje so postavljene, imajo približno enako razporeditev: v spodnjem delu so dnevna soba, kuhinja in stranice, v nadstropju pa spalnice in kopalnica. Pri tem je vse zelo skromno, vsaj kar zadeva prostor. Edino dnevni sobi je odmerjena več.

Življenjski standard je zelo visok. V povprečni družini dela v glavnem le mož, žene so doma; ukvarjajo se z otroki in skrbijo za lep videz. Že po tradiciji vsako tretje leto na novo opremijo stanovanje ali poskrbijo za kakšno drugo tovrstno spremembo. Če boste Nizozemca obiskali na domu, vam bo ne glede na čas postregel s kavo in keksi. Kosijo pozno popoldan. Niso redke družine, ki imajo kar trikrat na teden za glavni obrok najrazličnejše obložene kruhe. Sicer pa si nizozemske ženske ne delajo prevelikih preglavic, kaj bodo postregle možem, ko se vrnejo z dela. Pečene piščance in priljubljeni patat (krompir) ter pindas (kikirikijevo omako) dobiš za vsakim vogalom. Družina, pri kateri smo bivali, pa kljub več kot tridesetletni odsotnosti trmasto vztraja pri slovenski navadi: pri toplem kosilu vsak dan in domačih jedeh. Težave pa imajo, ker tradicionalna nizozemska kuhinja ne pozna nekaterih živil in začimb. Zato pa je pri Turkih moč dobiti vse: orehe, česen, paradiznikovo mezo in drugo.

ZALOŽBA BOREC PREDSTAVLJA ROMAN O IVANU GROHARJU

Macesen

Deset let je že preteklo, kar je bil natisnjen Macesen Janeza Kajzerja. Založba Borec se je odločila, da ga ponatisne, ponatis pa obogati s šestnajstimi Groharjevimi reprodukcijami. Kljub temu pa je poteklo že deset let od prve izdaje, ostaja tudi po ponatisu Macesen edini roman o življenju kakšnega slovenskega likovnega ustvarjalca.

Da je lahko napisal roman o Ivanu Groharju, je Janez Kajzer zbral okoli 1000 dokumentov. Ko je knjiga izšla prvič, je bil odmev dokaj ugoden, zlasti dobro so jo ocenili v pisateljskih krogih. Zakaj med impresionisti prav Ivan Grohar? Janez Kajzer pravi, da je bil zanj Grohar najzvestejši sam sebi, pa tudi zaradi njegovega tako dramatičnega življenja. Naslov knjige si je sposodil pri Groharju in njegovi sliki Macesen, saj je to bila ključna

Groharjeva slika, drzna za takratne čase, prva boljnih po daljšem obdobju, na razstavi deležna posebne pozornosti in v nekem smislu simbolizira Groharja. 80 let je minilo, kar je Ivan Grohar naslikal Macesen — v kompoziciji, barvi in v prostorskem izrezu drzno novost v tedanjem slovenskem slikarstvu.

Janez Kajzer v knjigi spremlja tega slikarja svetlobe, dneva, sonca od njegovih pastirskih let in prvega zaznavanja prelivanja barv v naravi prek obdobja cerkvenih podob, srečanja z umetnostjo Segantinija in impresionistične faze do simboličnih prvin njegovega obdobja. Groharjevo kratko in težko življenje je

Kajzer popisal tenkočutno, pronicljivo, iz pripovedi odsevaj Groharjeve slike v besedni interpretaciji. Če vemo, da je Grohar pobegnil iz vojske, bil zaradi tega v zaporu, poveril društveni denar, se spet za nekaj časa preselil za jetniške zidove, je bilo pisanje o Groharju še osebje občutljiva zadeva. Pa je Janez Kajzer znal tudi to popisati z veliko mero razumevanja ne samo tedanjega časa, ampak tudi osebne stiske, ki mnogokrat sili človeka v nepredvidljiva dejanja.

Pripoved Janeza Kajzerja ni samo roman o Ivanu Groharju, ampak tudi odsev tedanjega časa, njegovih sodobnikov Jakopiča, Jame... Knjiga, ki zasluži posebno pozornost ne samo kot življenjepis slovenskega slikarja, ampak je tudi prijetno branje.

NaV

Abonma v ptujskem gledališču

Zaradi znanih denarnih zagat tudi letos Zveza kulturnih organizacij razpisuje gledališki abonma v dveh delih — jesenski in pomladni. Abonenti bodo tako do novega leta videli tri predstave. Oktobra bomo videli Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice z eno najboljših letošnjih predstav v Jugoslaviji, to so Strniševi Ljudozerci. Novembra bo gostovalo Narodno kazališče Avgust Cesarec iz Varaždina z Moliérovim delom George Dandin. Decembra pa bomo videli Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane s predstavo Zenit. Cene jesenskega dela abonmaja so 24.000, 15.000, 9.000 in 6.000 dinarjev. Stare abonente bodo vpisovali 3. oktobra od 12. do 15. ure ter 4. in 5. oktobra od 12. do 17. ure. Novi abonenti pa se lahko vpišejo 6. in 7.

oktobra od 12. do 15. ure, v petek, 7. oktobra, pa do 17. ure.

V pomladanskem delu abonmaja naj bi videli pravi tako tri predstave: Opero za tri groše Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja, predstavo gledališča DPD Svoboda Ptuj in kabaret Mile travestije iz izvedbi Mladinskega gledališča iz Ljubljane. Seveda pa je do pomladi še daleč in lahko pride tudi do spremembe programa. Ob tem velja še opozoriti na predstavo, ki je izven abonmaja. Gre za najboljšo letošnjo slovensko amatersko predstavo Prihranjeni dolar iz izvedbi Gledališča pod kozolcem iz Šmartnega ob Paki. V Ptujju bomo videli predstavo 4. oktobra ob 19.30 uri.

NaV

Tone Pavček — šestdesetletnik

(29. 9. 1928, Št. Jurij na Dolenjskem)

60-letnice rojstva Toneta Pavčka se ne spominjamo le zato, ker je slovenski pesnik, temveč v širšem kontekstu celotnega današnjega trenutka. Ob imenih Zlobec-Kovič-Menart-Pavček se spominimo pesniške zbirke Pesmi štirih, ki so izšle l. 1953, v času, ko so se začele celiti vojne rane in smo kot šolarji, dijaki, študentje, vajenci, delavci in kmetje morali po ulicah vpiti »Trst je naš, Trsta ne damo!«, v času, ko smo živeli pod ameriškim in ruskim pritiskom, ko smo videli notranjega in zunanega sovražnika na vsakem koraku, ko so bile besede industrializacija, elektrifikacija, brigade itd. magične, a kmet kulak sinonim za nekaj najbolj reakcionarnega, kar je bilo potrebno uničiti, v času, ko je bila privatna človeška intima vržena na smetišče, zasmehovana. Kar je bilo družbeno koristno, napredno in tudi kriterij nove megalomanske mišičaste in socialistične umetnosti, je postalo nehote naslednik nacistične puhle umetnosti. In v tem smislu so ti omenjeni štirje pesniki tvegali, da jih oficialna kritika zavrže kot izrodke gnile, dekadentne buržoazne družbe. No, čeprav se to ni zgodilo, pa je bil premik od hrupne angažirane poezije ali umetnosti v smislu socialističnih vrednot dokaj neopazen, skrit, trajajoče desetletja. Ta imena iz pred četrstoletja, ki so nosila tako med sabo različne pesnike, njihove poglede na svet, družbo in umetnost, se še danes pojavljajo v ozki povezanosti s slovenskimi kulturnimi in nacionalnimi zahtevami, pa naj bo to Me-

nart v odklanjanju skupnih jeder, ki so bila prvi poskus uničiti slovensko samobitnost, pa Ciril Zlobec, ki je s svojimi načelnimi in tudi s skrajno angažiranimi esejmi ter političnim delom odločno zagovarjal in zagovarja naše mesto v našem prostoru brez sleherne nacionalistične note, ne samo proti drugim, temveč predvsem pred mračnimi silami v lastnem narodu, ter Tone Pavček, ki je v svojem življenju oku-

ni v taboru enako trobečih, militantno razpoloženih za nezaželeno, protirežimsko, protivojnjske...

Tako so v resnici ti pesniki, ki so zapustili kramparsko, primitivno, grobemu dnevnemu okusu prirejeno poezijo ter se podali med svoje notranje, nežne, krhke, pa tudi boleče svetove, ob enem najdoslednejše angažirani za Človeka z veliko začetnico. Ne za kult osebnosti, ne za Nie-

Ta pesnik Dolenjske ali Ljubljane, kjer živi, je prav toliko tudi gorenjski ali štajerski pesnik, je naš, pa naj smo v Sloveniji, Makedoniji, na Kosovu ali drugod.

Ob dvajsetletnici zbirke Pesmi štirih je od njem zapisal pokojni Mitja Mejak, da je od vse četverice najbolj nemiren duh, privržen zemlji. Ta Šentjurčan je avtor zbirke, kot so Sanje živijo dalje (1958), Ujeti ocean (1964), Zapis (1972), Iskanje sveta (1973), Poganske hvalnice (1976), Pesmi (1978), Dediščina (1983) in Goličava (1988). Po mnenju kritikov je zvest nadaljevalec otroške poezije Levstika in Župančiča. Najtežje pomembnejše mladinske zbirke: Trije bratje in zlata ptica (1957), Juri-Muri v Afriki (1958), Velesenzacija (1961), Vrtiljak (1967), Mokedaj (1967) idr. V slovenski jezik je presadil zlahtne pesnike: Jesenina, Gorana Kovačiča, Maršaka, Krkleca, Jevtušenka, Rustavelija, Majakovskega, Bloka idr.

Najboljša oznaka njegovega dela so besede iz intervjuja (Sodobnost, 1982): »Da je mnogo preveč besed in besedja in da zatem ni življenja. Da ni besede, za katero bi človek stal ves, besede, ki je brez krinke. Ne v osebnem življenju, ne v politiki, ne v gospodarstvu...«

E. J. P. S. Ob Pavčkovi 60-letnici je pripravila Ljudska in študijska knjižnica Ptuj razstavo njegovih del in literature o njem; odprta bo v prostorih študijskega in mladinskega oddelka od 3. do 14. oktobra vsak dan od 8. do 19. ure, v soboto pa od 8. do 12. ure.

Večer z avtorji »Pesmi štirih« — 1983.

(Posnetek: Kosi)

sil vse tegobe, radosti in obupe, kar jih lahko doživi globok in skrajno pošten umetnik v zadnjem času nepremišljene in žaljive očitke nekaterih srbskih pesnikov, da potencira trpljenje Slovencev (letošnji proces četverice pred vojaškim sodiščem), a ne vidi bridke odisejaje Srbov in Črnogorcev na Kosovu. Ti pesniki so kot ptiči, ki so zapeli po svoje, »kakor Bog mu grlo stvarilo«, kot je zapisal Prešeren, a so ožigos-

tschejevega človeka, ne za fašističnega ali stalinističnega, temveč tistega ljubečega, dobrega, preprostega, pa čeprav tudi nepopolnega in grešnega.

Ustavimo se pri Tonetu Pavčku, ki je te dni dopolnil šestdeset let življenja, kajti če govorimo o njem, govorimo o sebi, govorimo o dobrem pesniku za otroke in odrasle, zavzetem za kmeta, za otroka, čigar spočetje in obstanek je čudež življenja, božji dar.

Spomini na svetovno vojno 1914—1918

Razstava na ptujskem gradu ob XXIV. zborovanju slovenskih zgodovinarjev

Sedemdeset let mineva od konca prve svetovne vojne, krvave morije, ob koncu katere so bili ljudje prepričani, da se ne bo nikoli več ponovila. Sedemdeset let je tudi, odkar smo se Slovenci vključili v novo državno formacijo. Obletnico pomembnih dogodkov spremlja vrsta prireditvev, ki jih ne označujeta niti množičnost niti politična vznesenost, zato pa veliko strokovno poglobljenih razmišljanj o razlogih za dogajanja od začetka do konca prve svetovne vojne. Leto 1918 je tudi osrednja tema predavanj na XXIV. zborovanju slovenskih zgodovinarjev, ki letos med 28. in 30. septembrom poteka v Ptujju.

V sklop predavanj je vključena tudi otvoritev razstave z naslovom Spomini na svetovno vojno 1914—1918, s katero Pokrajinski muzej Maribor gostuje na ptujskem gradu. Razstava je bila celo poltje na ogled v viteški dvorani mariborskega gradu in je doživela pri obiskovalcih lep sprejem.

Razstava ne razkriva velikih dogodkov iz štiriletne vojskovanja. Zadržuje se pri usodah navadnih vojakov, ki so jih odločitve po-

Vojaki pionirskega bataljona št. 3 gradijo pontonski most. Foto Johann Winkler, Ptuj, pred letom 1918. Fototeka kulturnozgodovinskega oddelka Pokrajinskega muzeja Ptuj, št. F 2268.

membnih mož politike pahnile v nesrečo in smrt. Prva vojna je bolj kot katerakoli dotlej segla v zaledje in prizadela tudi civilno prebivalstvo. Na začetku kataloga, ki spremlja razstavo, je avtor Janez Švajncer zapisal: »Prva svetovna vojna ni bila naša vojna, niti je niso Slovenci želeli, ne začeli in ne glede na to, kdo bo zmagal, niso mogli nič pridobiti.«

Razstavo sestavljajo predmeti v lasti mariborskega muzeja, še več pa jih je iz zasebnih zbirk. Ekspozitni se delijo v razglednice, vojaške znake ter predmete spominskega značaja. Razglednice so imele v prvi vojni propagandni značaj. Zgodnji primerki, ki poveljujejo vojno, pa so se vse bolj umikali podobam ruševin in pokopališč. Med razglednicami so še posebej dragocene slovenske, opremljene z Gasparijevimi ilustracijami. Znaki so bili posebnost avstro-ogrske vojske. Bili so neobvezen del vojaške opreme, prodajali so jih, izdelani pa so bili v spomin na pomembne vojne dogodke in ljudi ter simboli posameznih enot. Znake je zbral in strokovno uredil Janez Švajncer. V katalogu k razstavi je največji del odmerjen prav znakom, saj je to doslej naš edini pregled teh dodatkov k vojaški obleki. Tudi v sosednji Avstriji je to še precej neobdelano področje. Zato so mariborski muzealci prenesli v Ptuj celoten prikaz znakov, med njimi pa je tudi nekaj odlikovanj. Osebnih spominkov, ki so jih vojaki izdelovali v trenutkih počitka, so prikazani v Ptujju v izboru z namenom, da ilustrirajo tisti del vojaškega življenja, ki ga zgodovinske knjige po navadi puščajo ob strani.

Razstava seveda ni namenjena samo zborovanju slovenskih zgodovinarjev. Mesec dni bo odprta za obiskovalce v pritličju ptujskega gradu. Med razstavljenim gradivom bomo našli tudi nekaj predmetov, ki se nanašajo na Ptuj. Med slovenskimi vojniki je bil največkrat odlikovan Ptujčan Albin Mlakar, po činu podporočnik. Fantje iz Ptujja so se skupaj s Celjani in Pohorci zbirali v 87. pehotni polk ter avgusta 1914 odpotovali v Galicijo, kjer so utrpeli hude izgube. V Ptujju pa je imel svoj sedež pionirski bataljon št. 3, ki je s ptujskega območja dobival tudi vojaške. Pionirji so gradili mostove. Bataljon št. 3 je imel svoje pristanišče na desnem bregu Drave.

Razstava v pritličnih prostorih ptujskega gradu bo odprta do 29. oktobra vsak dan razen ponedeljka od 9. do 17. ure. Vabljeni! Marjeta Ciglencečki

KATJA ŠPUROVA

VRTEC V JERUZALEMU

Kronika nekega učlovečenja

19. nadaljevanje

Začutim drobno ročico, kako se mi dotika rame. Lojzek, moj Vitez, bi se mi rad podobrikal, rad bi mi povedal da je tu in da bi rad bil pri meni. Stisnem ga k sebi in se obrnem k otrokom:

»Veter se zapleta v liste, zato šumi. Veter šumi — piha in skupaj z listjem šumi. Poznate to besedo, otroci?«

»Šuma!« se brž oglasi Pepček.

»To ni šuma, otroci! Šuma je gozd. V listju pa veter šumi — tako le pravi: Šššš...«

Kakor žoga si podajajo besedo, ki jim je tuja, a je tako podobna njihovi besedi za gozd.

Odpočili smo se in gremo naprej, proti kotanji z izvirčkom. Voda komaj slišno žubori prek drobnega, okroglega kamenja. Položim prst na usta in otroci prisluhnejo:

»Ali slišite vodico otroci? Kaj pripoveduje vodica kamenju? Ali vidite, kako voda hitro polzi? Kaj pravi?«

Otroci živahno ugibajo:

»Popèvle!... Krega se!... Šumi!«

»Šumi veter, smo rekli. Voda pa žubori. Tako prijazno, kot če bi si prepeval dojenček. Slišite?... Slišimo žuborenje.«

Pogledam po razkuštranih glavica, ki zavzeto poslušajo.

»Kaj torej slišimo v gozdu, otroci?«

»Kukavico!« vzkligne Malikin Tonček in me svetlo pogleda.

»Res je, tudi kukavico, vendar samo spomladi. Pa šumenje vetra, žuborenje vode, čebljanje ptič, kajne?«

Poberem kamen iz vode in ga pokažem otrokom:

»Vidite ta kamen, otroci? Kakšen je ta kamen?«

Odpirajo oči, hočejo ga otipati, a ne znajo povedati, kakšen je.

Kakor ververice se razbežijo po jesenskem gozdu. Iz tankih vrbovih šib smo jim v poznih večerih spletle majhne koše in vanje zdaj nabiramo kostanj, lešnike, gobe. Tla v gozdu so porasla z mahom, da stopamo kot po preprogi. Z vseh strani kličejo:

»Mamica, gobe!... Tovarišica Danica, jurček!... Lisičke!«

Nato se zberemo ob hlohlih, sedemo nanje in opazujemo lastovke, kako se zbirajo v jato.

»Zakaj se zbirajo?« je radoveden Pepček.

»Mudi se jim, kmalu bodo odleteli v tople kraje. Pri nas bo zima in sneg, v drugih krajih pa bo še sonce.«

Pokažem jim visok jagned, na njem se zbirajo lastovke:

»Ali jih slišite?«

»Zakaj tak rezgèčejo?« vpraša Borkova in se stisne k meni. Obrnem se k vsem otrokom:

»Lastovke ne rezgèčejo! Ali jih slišite? Slišite, kako čebljajo — čebljajo nam v slovo!«

Kakor da bi otipavali predmet, ki ga ne poznajo, drug za drugim ponavljajo novo, neznano besedo: čebljajo... čebljajo...

Bisera je zlezla Danici na kolena. Tudi druge deklice se stiskajo okoli nje. Pogovarjajo se o strahovih, bojijo se duhov, »hūhūhū dūhov.«

»Kakšni je te hūdi dūh?« se jim smeje Danica.

»Babica so rekli, ka je noč puna hūhūhū dūhov,« zatrjuje Barica.

»Jas se dūha bojim!« se stese Veronika.

Danica jih veselo pogleda:

»Je že keru vida stroh? Strohi pa dūhi so samo v pravljicah!«

Naštevamo ptice, ki jih poznamo, in ko smo že našli vse, se Zofika spomni še ene:

»Mamica, pirožleki so še ostali prinasa?«

Pirožleki... nikoli še nisem slišala takšnega imena za ptico. Zato ji odgovorim po ovinku:

»Res ne vem, ali so še pri nas ali pa so že odleteli, če pa bomo katerega videli, ga bomo opazovali, veste, otroci!«

V vrhovih dreves je močnejše zašumel veter. Prisluhnemu mu.

»Kako dela veter?« vprašam otroke. »Slišite: Šššš... ali ne tako?«

Tuškov Drago me svetlo pogleda:

»Mamica, jas tudi čūjen — Šššš!«

Vsi bi mi radi povedali, da slišijo veter. Radi bi vedeli, zakaj tako dela.

»Mogoče pa tovarišica Danica ve?« se obrnem k praktikantki.

»Kakšni je toti kamen?« vpraša Danica, pomisli in vzkligne: »Okrogle!«

»Tako je! Poglejmo okoli sebe, kaj je še okroglo... Kdo bi vedel, kaj je še okroglo?«

Veliko stvari je okroglih. Naštevamo jih. Nebo, gobe, hloidi... »Moj ata so okrogli!« pove šestletni Janez. Z Danico ga začudeno pogledava:

»Kako to misliš?«

»Da jin mamika tak provijo,« ima brž pripravljen odgovor. Spustim kamen v vodo in počasi se odpravim domov. Po poti ponavljamo besede, ki smo se jih v gozdu naučili. Tri, štiri nove besede, nenavadne besede, ki jih bodo otroci ta dan odnesli na svoje domove, svojim bratcem in sestricam, pa tudi babicam in dedkom, očetu in materi... In ob priliki mi bo Pepčkova mama povedala, kako je deček ves večer tekal po izbi z jelševjo vejico v roki in vzklinal: »Mama, poslušaj, kak šumi! Čūješ, kak veter šumi v listih?« In Jožkova, kako je sinček napravil kepo iz papirja, polival čezno vodo in učil mater:

»Mama, čūješ vodo? Čūješ, kak voda žubori?«

In besede se bodo zapisale v domačo govorico in jo bodo obogatile.

Opoldne prijetno utrujeni posedemo v jedilnici za pogrnjene mize. Ker nam sonce močno blešči v lica, stopim k oknu, da bi priprla polknice. Izza polknice pa je nekaj prhnilo in že mi je švignil mimo lic netopir!

Otroci so zagnali krik:

»Pirožlek!... Mamica, pirožlek!... Pirožleki so še tū!«

Ah, pirožleki!... to je torej ta njihov ptič — netopir! In se na ves glas zasmejem:

»Vidite, otroci, še so pri nas! Vso mimo bodo ostali pri nas, zaprli se bodo na podstrešja in zimo prespali.«

»Nič nan nede popevali?« otroci razočarano sprašujejo.

»Ne, spali bodo, kakor žabe prespijo zimo v blatu, medved v brlogu in jež v svoji jami.«

»Škoda!« potoži Vanek. »Te nan nišče nede popeva?«

»Oja!« ga potolaži Dragec. »Vrane bodo ostale, pa nan bodo sneg sejale.«

A že je tu Lizika z juho in vse druge skrbi so pozabljene.

Nadaljevanje prihodnjč

Koruza, gorica, povitica, šmarnica, koruza, njivica, Mica... Čista sen že zmešani. Z njive v gorico, z gorice na Mico... Od zore do mroka, od mroka do dne. Zaj pa momo toti zemljorilci dela tak, ke se vun z njega ne vidimo. Siliraj koruzo, trgaj grozdje, koplji krompir, pij pir.

Zaj se tak na hitro trgotev grozdja začena. Mija z Mico sma toto delo že opravlja, saj nama je preveč grozdje gniloba napola. Zbrala se nas je topla in mrzla žlohta, sosedji in še prijatelji fcoj. Rečen vam, bili smo sami strokovnjaki, saj na deželi itak skoro več nega provega in čistokrvnega kmeta. Sami šolani lidje, ki smo študirali lopatologijo, motikologijo, krampologijo, politologijo, picologijo. Keri je, boj je pameten. Sami visokokvalificirani mojstri, ki še kumer grozd od krompira ločijo.

Kak zgleda, je tota letošja vinska letina po količini in kvaliteti boj kislja. Saj vete, kak je bilo: te zimska pozeba, te spomladanska pozeba, te malo toče, potli pa še suša fcoj in more vrag vzeti toto našo najlepšo rožo Haloz, Slovenskih goric in drugih vinorodnih bregov. Ja, pozoba sen van povedati, da je tudi hčer Julia z Dojčlanda prišla s Hanzon domu na trgotev. To naji je z Mico še posebno razveselilo. Hanz, ki še ne obvlada prav našega prleškega jezika, je samo prava: »Das ist gut poticen, gut praticen, vino ist gut, guten puranova perut...« Vete, na kunci pa je bija Hanz čista kaput... Tak van je pač na brotvi, ki je že od negi negda naš ta boj veseli domoči proznik. Če človek celo leto dela, švica in rinta, te pač more biti tudi malo kokšna vesela fin-ta.

Kak jaz to prek televizije gledan in v cajtnгах štejen, so zdaj po Jugoslaviji aktualni nekšni mitingji. Tudi jaz vobin drugo soboto na miting, takšni delovni miting pri obiraji karuze. Jebal ga na motkin štil, delali bi rajši, ne pa se drli po mestih in ulicah. Vas lepo pozdovlan in vas vobin v koruzologijo.

Vaš Lujzek.

RADIO PTUJ

(94,7 MHz — ultrakratki val, stereo: 1485 kHz — srednji val)

ČETRTEK, 29. septembra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah). 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 URICA DOMAČIH.

PETEK, 30. septembra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah). 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 Za konec tedna, nasveti — vmes zabavna glasba.

SOBOTA, 1. oktobra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah). 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 V ŽIVO, vmes zabavna glasba.

NEDELJA, 2. oktobra: 11.00 Tedenski pregled, obvestila, Iz uspešnic dneva — vmes reklame. 11.50 Kmetijska oddaja. 12.00 Domača ustvarjalnost. 12.50 Aktualnost tedna. 13.00 Čestitke poslušalcev.

PONEDELJEK, 3. oktobra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah). 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 Dogodki prek vikenda, šport, kultura — vmes vedno lepe melodije.

TOREK, 4. oktobra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah). 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 Pogovor o... Vprašanja in odgovori, Iz delovnih kolektivov — vmes domača zabavna glasba.

SREDA, 5. oktobra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah). 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 Oddaja za mlade (pionirska in mladinska), vmes Gremo v disko.

POSLUŠAJTE IN POKLIČITE NAS! (771-223)

PETEK, 30. SEPTEMBRA

LJ I: 2.45 OI Seul: Studio — košarka, finale (m), atletika. 9.00 OI Seul: Studio-kanu, plavanje, tenis — vključitve, nam. tenis — ž. dvojice, judo, nam. tenis — m. fin., dnevni pregled, hokej, košarka, atletika. 17.45 Oliver Twist, angl. nadaljevanka (11/12). 18.15 Dediščina Evrope, dokumentarna serija. 18.45 Risanka. 19.01 Obzornik. 19.30 Tv dnevnik. 19.59 Zrcalo tedna. 20.25 J. Barthel: Smrt v Kaliforniji, ameriška nadaljevanka (3/4). 21.15 OI Seul: Dnevni pregled. 22.45 Tv dnevnik. 23.00 Sodobni španski film: Tasio.

LJ II: 10.00 Mozaik, Tednik — ponovitev. 11.00 Spreminjanja, ponovitev dok. oddaje. 17.15 Tednik, ponovitev. 18.15 Spreminjanja, ponovitev dok. oddaje. 19.00 Domači ansambli: Ansambel Slovenija. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Iz koncertnih dvoran: koncert orkestra SF iz CD (dirigent I. Horvat).

ZG I: 8.20 Poročila. 8.25 Predigra, otroška oddaja. 8.55 Izobraževalni spored (Zakaj, zakaj; Alojz Majetič; Francoščina; Zvonimir Golob; Velikani svetovne književnosti; Risanka; Pionirski film: Zgodovina; Risanka; 30 let televizije Beograd — do 12.35). 14.25 Izobraževalni spored — ponovitev. 15.25 Program plus, ponovitev. 17.10 Risanka. 17.25 Poročila. 17.30 Predigra, otroška oddaja. 18.00 Znanost. 18.30 Risanka. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 Tv koledar. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Zgodbe o kriminalistih, nanizanka. 20.50 Zabavni spored. 21.50 Dnevnik. 22.10 Kulturni magazin. 23.40 Program plus (Po Južni Ameriki, S kahalnico po svetu, Sužnja Isaura, Rožnata nanizanka.). 1.45 Poročila.

SOBOTA, 1. OKTOBRA

LJ I: 0.50 OI SEUL: Studio — boks, atletika. 8.05 OI Seul: Studio — rokomet, nogomet, kanu, vaterpolo, tenis, judo, rokoborba, hokej — finale, atletika. 18.25 Da ne bi bolelo. 18.45 Risanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.25 Zrebanje 3 x 3. 20.35 S. Alexander: Hrestač, ameriška nadalj. 21.25 OI Seul: dnevni pregled. 22.55 Tv dnevnik. 23.10 Žrtve, angleški film.

LJ II: 15.40 Ponovitev otroških oddaj: Radovedni Taček. 15.55 Pamet je boljša kot žamet. 16.00 Majhen je popek (1/3). 16.30 Naša pesem, ponovitev. 17.00 Izbor tedenske programske tvornosti: Aktualno, ponovitev. 17.40 Ljubzen je naša Andyja Dardija, ameriški film. 19.10 Da ne bi bolelo: Mikrosporija. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Mestece Peyton, ameriški film.

ZG I: 9.00 Izbor iz izobraževalnega sporeda. 10.30 Poročila. 10.35 Izobraževalna oddaja. 10.55 Odkrijte spomenika žrtvam fašizma v spominskem parku Jajinci in tradicionalna komemoracija.

TV spored

TV LJUBLJANA IN ZAGREB

cija — prenos. 12.00 Dopolnitev. 12.10 Program plus, ponovitev. 14.10 Mladinski film. 15.40 Kako biti skupaj. 16.10 Če bi bila voda, oddaja ljudske glasbe. 16.40 Dallas, nadaljevanka. 17.30 Poročila. 17.35 Tv koledar. 17.45 Sedem tv dni. 18.30 Priručno vaši, dokumentarna oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Concertino. 20.15 Veliki rop vlaka, angleški film. 22.05 Dnevnik. 22.20 Za konec tedna: Sen v snu. 0.20 Poročila.

NEDELJA, 2. OKTOBRA

LJ I: 0.50 OI Seul: Studio — boks, odbojka — fm, maraton, konji, najlepše z OI. 9.25 Zaključek OI. 11.30 Domači ansambli: Beneški fantje in Veseli planšarji. 12.00 Ljudje in zemlja. 14.00 G. Zapolska: Leta in dnevi tečejo, poljska nadaljevanka (4/8). 15.00 OI Seul: Dnevni pregled. 17.10 Poročnik in njegov sodnik, 1. del nemškega filma. 18.45 Risanka. 18.55 Videostrani. 19.30 Tv dnevnik. 20.05 J. Tihec: Vrtnice in kaktusi, tv nadaljevanka. 20.40 OI Seul: Zaključna oddaja. 22.10 Razbite sanje, 3. — zadnji del dokumentarne serije BBC.

LJ I: 9.30 Otroška matineja — Živzav. 10.15 Oliver Twist, angleška nad. (11/12), ponovitev. 10.45 Cagney in Lacey, ameriška nanizanka, ponovitev (10/12). 11.30 Športno zabavno popoldne. 15.30 Jerez: Formula 1 za veliko nagrado Španije, prenos. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Igrani film.

ZG I: 9.30 Brazde, kmetijska oddaja v madžarsčini. 10.00 Kronika Čehov in Slovakov. 10.20 Poročila. 10.30 Nedeljsko dopolne za otroke. 12.00 Zelena panorama, kmetijska oddaja. 13.00 Potopis. 13.30 Aids, izobraževalna oddaja. 14.00 Sanje o Zahodu, nadaljevanka. 14.50 Mednarodno tekmovanje Glasbene mladine. 15.35 Dokumentarni mozaik. 17.10 Billy Budd, ameriški film. 18.55 Muppetki, risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Vrtnice in kaktusi, nanizanka. 20.50 Ciklus filmov W. Wylerja: Pismo. 22.30 Dnevnik. 22.50 Program plus (Jadranski potopis, Hooperman.). 0.50 Poročila.

PONEDELJEK, 3. OKTOBRA

LJ I: 10.00 Mozaik, Zrcalo tedna. 10.15 Naš utrip. 10.30 Mož z zahoda, ameriški film. 17.00 Mozaik, ponovitev: Zrcalo tedna. 17.15 Naš utrip. 17.30 Spored za otroke in mlade: Radovedni Taček. 17.45 Makedon-

ske narodne pripovedke. 18.45 Risanka. 19.01 Obzornik. 19.30 Tv dnevnik. 20.05 D. Dunne: Dve gospe Grenvilovi, ameriška nadaljevanka (2/4). 21.10 Omizje.

LJ II: 18.00 Beograjski tv program. 19.00 Indirekt. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Bienale industrijskega oblikovanja, prenos iz Cankarjevega doma. 20.45 Umetniški večer — oddaja ob 30-letnici nagrade Jelen... Vesna, slovenski film (ČB).

ZG I: 8.25 Poročila. 8.30 Otroci, pojte z nami, otroška oddaja. 8.45 Miti in legende. 9.00 Izobraževalni spored (do 12.35). 15.35 Poročila. 15.40 Program plus, ponovitev. 17.25 Poročila. 17.30 Otroci, pojte z nami, otroška oddaja. 17.45 Miti in legende. 18.00 Nekaj več, izobraževalni spored. 18.30 Risanka. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 Tv koledar. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Da capo, drama. 21.30 Spoznanja. 22.15 Dnevnik. 22.35 Program plus. 0.35 Poročila.

TOREK, 4. OKTOBRA

LJ I: 10.00 Mozaik: Šolska tv: Novo o starih planetih — Jupiter. Narod si bo pisal sodbo sam. 11.00 Angleščina, 49. lekcija. 16.30 Mozaik, ponovitev, šolska tv. 17.30 Spored za otroke in mlade: Lonček, kuhaj (1/13). 17.35 Periskop: Črna Gora, 1. del. 18.45 Risanka. 19.01 Obzornik. 19.30 Tv dnevnik. 20.05 Janez Žmavc: Vetrnica Cenka. 21.10 Osmi dan, oddaja o kulturi. 21.50 Tv dnevnik.

LJ II: 18.10 Angleščina, 49. lekcija. 18.30 Mostovi. 19.00 Medijev top. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Zabavnoglasbena oddaja. 21.00 Zrebanje lota. 21.05 Arhitektura slovenskih pokrajin: Domovi na panoskem obrobju, dokumentarna serija (5/8). 21.35 Z. Ciglič: Triptih, Obrežje plesalk. 22.20 Oddaja iz kulture.

ZG I: 8.30 Poročila. 8.35 Mladi kapitani, otroška dokumentarna oddaja. 9.00 Izobraževalni spored (do 12.35). 14.30 Izobraževalni spored. 15.40 Program plus, ponovitev. 17.25 Poročila. 17.30 Mladi kapitani, otroška dokumentarna oddaja. 18.00 Posvetovalnica za starše, izobraževalni spored. 18.30 Risanka. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 Tv koledar. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Zrebanje lota. 20.05 Kri in orhideje, nadaljevanka. 20.55 Dialogi, kontaktni magazin. 22.25 Dnevnik. 22.45 Program plus. 0.45 Poročila.

SREDA, 5. OKTOBRA

LJ I: 10.00 Mozaik, J. Žmavc: Vetrnica Cenka; Osmi dan, oddaja o kulturi, Mostovi. 16.00 Mozaik, ponovitev. 16.00 Osmi dan, 40. min. 16.40 Mostovi: 30 min. 17.10 Angleščina, 49. lekcija, ponovitev. 17.30 Spored za otroke in mlade: Pahljača mladosti, jap. pravljica. 17.45 A. Ingolič: Mladost na stopnicah, 5. del. 18.15 Izgubljena govornica, 5. del dok. serije. 18.45 Risanka. 19.01 Obzornik. 19.30 Tv dnevnik. 20.05 Gasilški obzornik: Gasilstvo dežele slovenske v sliki, besedi in glasbi, dokumentarna oddaja. 20.50 Film tedna: Drobni pobegi, švicarski film. 23.20 Tv dnevnik.

LJ II: 17.45 Radost Evrope, prenos otvoritve. 18.00 Beograjski tv program. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Glasbeni večer. 21.30 Poročila. 21.35 Umetniški večer: Shakespeare na TV.

ZG I: 8.25 Poročila. 8.30 Otroška oddaja. 9.00 Izobraževalni spored (do 12.35). 14.10 Tv koledar. 14.20 Izobraževalni spored. 15.15 Številke in črke, kviz. 15.35 Program plus, ponovitev. 17.25 Poročila. 17.30 Radost Evrope, prenos. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Nežno usmiljenje, ameriški film. 21.35 Morje, ljudje in obale, potopisna reportaža. 22.05 Dnevnik. 22.25 Program plus (Tuje zadeve, Sužnja Isaura). 0.25 Poročila.

ČETRTEK, 6. OKTOBRA

LJ I: 10.00 Mozaik: Šolska TV Slovar slikarstva 5., Slovenska ljudska glasbila in godci — 5. Beltiška banda. 11.00 Rdeči čevlji, angleški film. 16.40 Mozaik — po novitvi: Šolska TV. 17.40 Spored za otroke in mlade: Majhen je popek, madžarska serija za otroke (2/3). 18.15 Slovenski ljudski plesi: Primorska. 18.45 Risanka. 19.01 Tv obzornik. 19.30 Tv dnevnik. 20.05 Tednik. 21.10 Mandela, ameriška dokumentarna nadaljevanka (1/2). 22.20 Tv dnevnik. 22.35 Retrospektiva jugoslovskega filma, 30 let nagrade Jelen, Jugoslovskega filma.

LJ II: 18.00 Beograjski tv program. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Zadnja arija, španska nadaljevanka (5/5). 20.50 Dokumentarne iveri: Kovačija. 21.05 Pogledi, oddaja o kulturi.

ZG I: 8.20 Poročila. 8.25 Majske igre, otroška oddaja. 8.55 Izobraževalni spored (do 12.35). 14.35 Izobraževalni spored. 15.40 Program plus, ponovitev. 17.25 Poročila. 17.30 Majske igre, otroška oddaja. 18.00 Tudi letos, izobraževalni spored. 18.30 Tv razstava: Marija Ujevič. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 Tv koledar. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Spekter. 20.55 Izbrani trenutek. 21.05 Zabava vas Maja Odžaklijevska. 21.50 Dnevnik. 22.10 Dnevnik. 22.20 Program plus (Nenavadne zgodbe, Jadranski potopis, Sužnja Isaura). 0.10 Poročila.

Po darilo — v Emono Merkur Ptuj

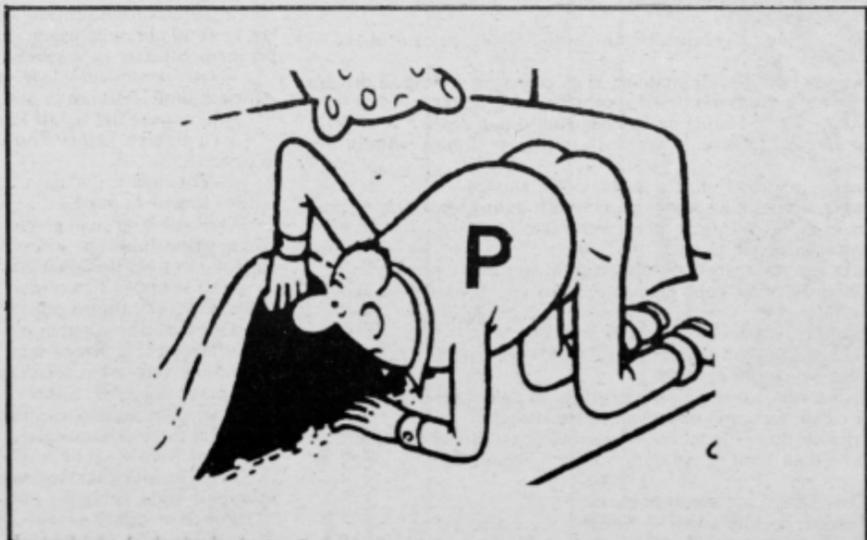
POPOLNA GLASBENA ŠTEVILČNICA

S pomočjo številk prenesi črke v levi lik, kjer dobiš ob pravilni rešitvi imena petih priljubljenih pevkv, dveh pevcev in treh skupin.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48
49	50	51	52	53	54

33, 1, 53, 25, 41, 20, 18, 8, 54 — pesem skupine TPau; 50, 7, 37, 13, 16, 11, 46 — italijanska disko pevka («Hot Girl»); 39, 6, 30, 34, 17, 31 — pesem ljubljanskega dua Moulin Rouge; 51, 3, 48, 23 — temnopolta ameriška pevka zabavne glasbe (Irene); 42, 15, 22, 14 — beograjska ženska glasbena skupina («Katastrofa»); 45, 28, 35, 40 — ljudski naziv za harmoniko; 5, 38, 32, 9 — ameriška skupina, ustanovljena leta 1978; (The, »Tonight She Comes«); 44, 29, 10, 24 — ime armenskega skladatelja Hačaturjana; 47, 36, 12 — uspešnica pevca Michaela Jacksona; 21, 43, 2 — slovenska pevka, Majda («Ne joči za njim srce»); 4, 27, 49 — ime slovenskega pevca Pestnerja; 19, 52, 26 — glas, zvok.

LAŽJI REBUS

Jesenski kros 5. oktobra

S septemborskimi dnevi, ko se prične šola, prihajajo tudi v obdobje tekov naravi — jesenskih krosov. Letos je akcija jesenskih krosov vključena v vseslovensko akcijo RAZGIBAJMO ŽIVLJENJE pod geslom SONCE, VODA, ZRAK, SVOBODA.

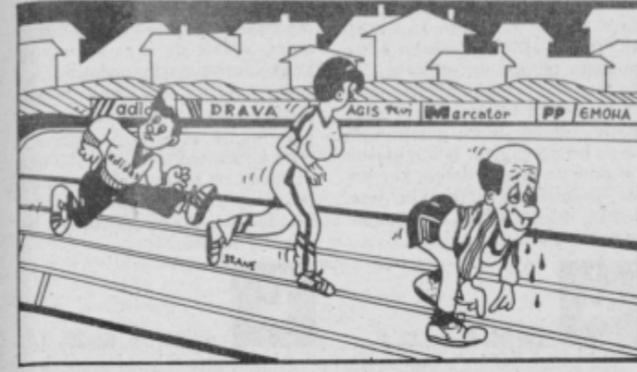
V lanskem letu je v Sloveniji sodelovalo na jesenskih krosih okoli 200.000 občanov, organizirali pa so

jih več kot v 40 občinah. Na prvem mestu je občina Ljubljana Šiška z 11.625 nastopajočimi, sledijo Titovo Velenje — 8.500, Ljubljana Bežigrad — 7.523, PTUJ — 6.532 in druge. Torej je bil Ptuj v lanskem letu na zelo visokem mestu v številu nastopajočih na jesenskem krosu. Prav tako pa je reprezentanca Ptuj na krosu Dela osvojila številne nagrade. Letos bo

kros Dela v Domžalah v soboto, 15. oktobra. ZTKO in Atletski klub Ptuj pripravljata tudi to leto jesenski kros. Ta bo na stadionu Drave v Ptuj v sredo, 5. oktobra, ter se bo pričel ob 14. uri. Organizatorja želita, da bi na krosu sodelovale tudi ekipe DO, društvo, klubov, DPO in ne samo udeleženci iz osnovnih in srednjih šol. Posebno pa si želijo, da bi na občinski kros prišle tudi ženske; teh v lanskem letu v članski konkurenci sploh ni bilo.

Torej Ptujčani in Ptujčanke, preizkusimo se v teku ter preživimo prijetno popoldne na stadionu Drave v Ptuj.

Želimo tudi, da bi v krajevnih skupnostih same KS ali društva organizirali jesenski kros za svoje krajanje in tako na občinskega poslali tudi svojo ekipo. V lanskem letu je bila KS Turnišče lahko vsem za vzgled pri izvedbi takšnega krosa. Potrebno je le sestaviti odbor za izvedbo in zagotovo ni KS v občini Ptuj, kjer krajanje ne bi prišli na takšno športno prireditev. Poskusite! ZB

Šport v nekaj vrsticah

Čeprav so v ospredju zanimanja športne javnosti dogodki na 24. letnih olimpijskih igrah v Seulu, športniki in športnice manjšega kalibra ne počivajo.

V Celju so se mladi atleti in atletinje pomerili na republiškem prvenstvu v mnogoboju. Ptuj tudi tokrat ni ostal brez prvega mesta, saj ga je v kategoriji pionirjev osvojil Franci Jerenko. Drugi Ptujčan Kokot je bil šesti. Pri pionirskih je Mateja Šafranko osvojila četrto mesto.

Na našem območju pa se nadaljujejo prvenstva v rokometu in nogometu.

Članice roketnega kluba Drava so v soboto gostovale v Titovem Velenju in mlado domačo ekipo premagale s 26:18. Tudi tokrat je največ zadetkov dosegla Mumlekovala, in sicer 11, dobro pa sta igrali tudi Fridlova in Radanovičeva. Mladinke so gostovale v Veliki Polani in domače vrstnike odpravile s kar 27:5. Mladinci pa so bili uspešni v Mariboru, saj so ekipo Angela Besednjaka premagali z 19:13. Člani Drave so v nedeljo z 18:24 izgubili v Celju. Kelenec je dal pet, Terbec pa štiri zadetke. Velika Nedelja je doma odpravila Radgono z 31:19. Ormož pa je prav tako doma s 40:17 (Hedžet 7, Zabavnik 6), premagal mlade igralce Šoštanjca.

Nogometaši Drave so v nedeljo izgubili prvo tekmo v novem prvenstvu, in to na svojem igrišču. Z 1:0 so jih pre-

magali igralci Papirničarja iz Radeč, čeprav so bili domačini vseskozi veliko boljši nasprotnik. Tekmo so izgubili zaradi nezbrane in premalo odločne igre v napadu. Priročnosti za popravni izpit bo še veliko. Mladinci so z 2:1 premagali Kladivarja.

Na občinskem prvenstvu so se prav tako v nedeljo strelci pomerili v tekmovalni s serijsko malokalibrsko puško in pištolo Drulov. V tekmovalni s puško je zmagal Izidor Pulko pred Zdenko Matjašič, med ekipami pa Kidričevo pred Turniščem. V tekmovalni s pištolo je slavil Stanko Pulko pred Slavkom Ivanovičem ter Turnišče pred družino Jožeta Lacka.

Prihodnja srečanja

V soboto bodo v športni dvorani Center tri rokometna srečanja. Najprej bo tekma mladincev Drava—Branik (15.30), nato članic Drava—Zagorje (17.00) in za konec še tekma članov Drava—Branik (18.30). Ormož bo v Mestni grabi igral z Aerom Celje (18.00), Velika Nedelja pa bo gostovala v Črenšovcih.

Nogometaši Drave se bodo v gosteh pomerili z Nafto in poskusili nadoknaditi spodrsljaj s Papirničarjem.

L. kotar

V Juršincih gradijo skakalnico

Prizadevni člani športnega društva Slovenske gorice — Juršinci so se lotili zahtevne naloge

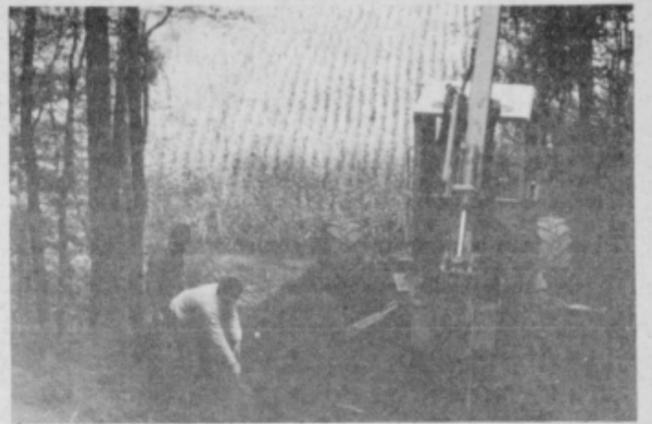
Zdaj, ko se je poletje prevesilo v jesen, jesen pa se bo še kako hitro preoblekla v zimo, se pri športnem društvu Slovenske gorice v Juršincih že intenzivno pripravljajo na belo sezono: v Juršincih na severnem pobočju gozda pod Štampohom so pričeli graditi novo 50-metrsko skakalnico. Načrt zanjo jim je pripravil nekoč znani smučarski skakalec Oto Giacomelli, sedaj tudi znani športni novinar v Ljubljani.

Ko smo si ondan z Antonom Lajhom, podpredsednikom ŠD Juršinci, in z Brankom Kolaričem, članom te športne družine, ogledali delovišče, je bil tam na delu stroj pajek, ki ga je upravljal Alojz Vidic iz Grosuplja.

Gre za specialni stroj, ki lahko koplje tudi na zelo strmih pobočjih. Lajhom Tonček je povedal, da so za potrebe nove juršinske skakalnice odkupili del še uporabne kovinske konstrukcije. Ta je bila poprej na smučarski skakalnici na Pečrski gorci pri Mariboru. Če bo dovolj denarja in snega, bi radi pripravili otvoritveno skakalno tekmo v prihodnjem januarju in v goste povabili tudi naše skakalce olimpijce, ki so se odlično odrezali v kanadskem Calgaryju. Denar za graditve skakalnice združujejo s prirejanjem veselice in srečelova, čaka pa jih še tudi mnogo udarniškega dela. V kratkem bodo potrkali tudi na vrata organizacij združenega dela in nekaterih ustanov z željo po vsaj simbolični pomoči.

Ne bi jim kazalo odreči! Hvala — žni bodo za vsak dinar!

JOS

Pogled z bodoče odskočne mize na stroj, ki ureja doskočišče, in na skakalni iztek v dolini, kjer zdaj še raste koruza.

(Posnetek: JOS.)

Če kmetij'c na rajžo gre (II.) . . .

Člani ptujkega društva kmetijskih inženirjev in tehnikov so pred dnevi dobili obširno okroglico, s katero jih izvršilni odbor seznanja z načrtovanimi aktivnostmi za zadnje mesece tega leta.

Kot prvo je nedvomno zanimivo vabilo na enodnevno strokovno ekskurzijo v Istro, na kateri se bodo udeleženci seznanili z živinorejsko, poljedelsko ter sadjarsko-vinogradniško proizvodnjo na tem delu Jugoslavije.

di testne laboratorije, v katerih podobne učinke preizkušajo na ovcah in prašičih.

Popoldne je minilo med ogledom sodobne mlekarne Allgauer Alpenmilch-Aktiengesellschaft München. Štirje predstavniki te firme so udeležence v skupinah popeljali v obrate, kjer mleko predelujejo v konzervirano mleko, proizvajajo pa tudi otroško hrano. Svoje izdelke prodajajo širom sveta pod oznako Baerenmilch. Na ogledu obratov je ude-

Na skupinskem posnetku so se Ptujčanom pridružili tudi gostitelji iz mlekarne.

Strokovni del bo seveda, kot vedno, združen tudi z ogledom kulturnih znamenitosti, saj je pot speljana skozi zanimive kraje, od Črnega Kala, Istrskih Toplic, Motovuna, Pazina pa do končne postaje v Umagu.

Prepričani smo, da bo udeležba velika, saj se kmetijci, ki štejejo v svoji stanovski organizaciji trenutno 256 članov, zelo radi odzivajo vabilom na strokovna popotovanja, ki to v pravem pomenu besede tudi so.

Eno takih je bilo tudi tridnevno potovanje po Bavarski, o katerem smo kratko poročali takoj po vrnitvi domov. Da v članih spet malo spodbudimo potovalno mrzlico, se na kratko ustavimo na pomembnejših točkah junjskega odkrivanja Nemčije, ki se ga je udeležilo 55 od takrat skupno 251 registriranih članov pod vodstvom izjemno prizadevnega predsednika dipl. ing. Franca Vrabra, pomoči tajnice društva Nade Kotarjeve ter aktivnem sodelovanju nekaterih članov.

Na pot so krenili v četrtek, 9. junija. Prvi strokovni obisk je bil namenjen ogledu bavarskega deželnega zavoda za živinorejo v Grubu. Zavod sodi pod bavarsko deželno ministrstvo za prehrano, kmetijstvo in gozdarstvo. Ustanovljen je bil leta 1918 z namenom, da razvija kmetijstvo, še zlasti pa reje domačih živali, prehrano domačih živali, zdravstveno varstvo ter kvaliteto živali. Nalog tega inštituta je predvsem spremljanje in izboljševanje proizvodnih lastnosti domačih živali pri vzrejni, proizvodni, ekonomskih in kvalitativnih ciljih. Kar nekaj ur je trajal odhod vseh objektov, v katerih so prikazani načini sodobne gradnje hlevskih objektov, gradbeni material in oprema, ki jo tu strokovno preizkušajo. Ogledali so si tudi hleve z govejo živino, na kateri preizkušajo učinke novih krmnih mešanic in zdravil, prav tako pa tu-

leženje spremljal direktor te firme in je skupno s svojimi sodelavci izčrpno odgovarjal na postavljena strokovna vprašanja.

Po obisku mlekarne so se kmetijci odpeljali v München, kjer so se nastanili v hotelu Kronprinz v centru mesta. Večer so preživeli kot gostje predstavništva beograjske firme Combik.

V petek, 10. junija, so po zajtrku krenili proti grosistični tržnici v Münchnu, kjer so ob njeni dobri založenosti in raznoliki ponudbi proizvajalcev z vseh koncev sveta pogrešali jugoslovanske izdelke.

Nadaljevanje ekskurzije je bilo namenjeno obisku Zveze proizvajalcev hmelja, ti so jih podrobno seznanili s svojimi aktivnostmi. Ogledali so si dve kmetiji, katerih lastniki poleg drugih kultur pridelujejo tudi hmelj, in to na velikih površinah.

Popoldne so se ogledali tudi na sedeže strojne skupnosti, ki združuje okrog 800 kmetovalcev. Organizirano imajo tudi obliko medsebojne pomoči v primeru bolezni.

Zvečer sta jih sprejela predstavnik ameriške firme Cyanamid, ki ima svoji predstavništvi na Dunaju in v Münchnu. Kot njihovi gostje so preživeli prijeten večer in izvedeli marsikako podrobno o delu te svetovno znane korporacije.

Sobotno dopoldne so izkoristili za ogled mesta in priložnostne nakupe, v popoldanskih urah pa so krenili proti domu; tja so z nekaj vmesnimi postajami prišli v nedeljo zjutraj.

Tako je bilo junija. Naj bo prav tako, čeprav za dva dni krajše, tudi 30. septembra!

Kaj lahko našim kmetijcem še zaželimo? Da bi se njihove vrste še povečale, saj je mladih, ki prihajajo iz šol, vedno več, zato je nujno, da se članstvo temu primerno tudi pomlajuje.

S. B.

V Ptujju so bili taborniki iz vse Slovenije

Taborniki Kvedrovega odreda, ki je bil ustanovljen pred 20 leti, so se odločili, da bodo ob svojem jubileju gostili medvedke in čebelice iz vse Slovenije. Tako so jih prek 300, skupaj z vodniki, mentorji in stariščinami povabili v staro mesto ob Dravi in s pomočjo učencev ptujskih osnovnih šol zanje priskrbeli tudi prenočišče in prehrano. V družbi vrstnikov in njihovih staršev pa so si ogledali še nekatere mestne znamenitosti in grad ali pa se okopali v Ptujskih toplicah.

Erika ŠAFRANKO je starišina Kvedrovega odreda in veliko je bilo nalog, ki jih je morala te dni opraviti. Sicer pa je povedala:

»Letos so se medvedki in čebelice zbrali že tretjič. Prvo leto je to bilo v Šoštanju, drugo v

Kranju, lani v Ljubljani in tokrat — četrtič — v Ptujju.

Namen teh srečanj je zblizevanje in spoznavanje mladih tabornikov. To smo dosegli tudi z namestitvijo v družinah in žal je bilo dvajset takih, ki so morali prenočiti v OŠ Ivana Spolenaka. Sicer pa smo imeli skupno okrog 350 tabornikov, mentorjev in vodnikov.

Mislim, da so se naši gostje v Ptujju prijetno počutili in da smo vlogo gostiteljev zadovoljivo opravili.

Ni bilo naključje da se je večji del vselega srečanja medvedkov in čebelic odvijal v OŠ Ivana Spolenaka, saj je njena ravnateljica Sonja PURGAJ tudi predsednica občinske Zveze tabornikov in članica republiške konference.

»Na srečanje smo se dobro in temeljito pripravili. Pomagali so nam tudi taborniki iz Lackovega odreda in starši, zato se jim moramo še posebej zahvaliti. V šoli smo okrog sto gostom priskrbeli prenočišče in prehrano. Tu nam je bila zelo dobrodošla pomoč iz oddelka ljudske obrambe in civilne zaščite, od koder smo dobili najnujnejšo opremo. Poleg tega pa smo v šoli poskrbeli še za skupno nedeljsko kosilo. Tudi jaz menim, da nam je ptujsko srečanje uspelo in da so naši prijatelji zadovoljni odšli na svoje domove,« je dejala Sonja Purgaj.

Jana BABNIK je prišla na srečanje z medvedki in čebelicami z Zgornje Poljskave:

»V Ptujju je bilo lepo. S svojo gostiteljico sem se kopala v Toplicah, bila pa sem tudi na ptujskem gradu.«

Nina FLORJANČIČ je bila med mladimi taborniki iz Tolminca.

»Prišlo nas je osem. Naš odred se imenuje Odred puntarjev Tolmin. Stanovala sem pri »čebelicah« Klavdiji, ki je bila zelo gostoljubna. Bila sem na gradu, igrali smo se v parku in si ogledali okolico Ptujja.«

Iz Metlike je prišel v Ptuj Izidor IVANOVIČ skupaj s še enajstimi taborniškimi prijatelji:

»Stanoval sem pri Juretu. Hodim v tretji razred. V Ptujju sem preživel dva prijetna dneva in tudi sam sem sodeloval v šaljivi igrici Kdo si bo prvi obul čevlje. Zmagali smo!«

Alenka KREČ je Ljubljanka. V Ptuj jih je iz njihovega odreda prišlo deset:

»Stanovala sem pri Kaučičevih. Bili so zelo prijetni gostitelji. Pokazali so mi grad in nekaj drugih zanimivosti Ptujja. Žal pa nam je zmanjkalo časa za kopačo v Toplicah. Tabornica sem že štiri leta in moja velika želja je, da bi šli tudi skupno taborit.«

Pogovarjali smo se tudi z najmlajšo tabornico, staro komaj sedem let, ki je prišla na srečanje iz bližnjega Maribora. Žal si v tisti gneči nismo zabeležili njenega imena.

»Pravijo, da sem najmlajša udeležanka srečanja medvedkov in čebelic, saj hodim šele v prvi razred. Vesela sem, da sem bila v Ptujju, in tudi moji gostiteljici Maji se zahvaljujem. Najbolj všeč mi je bilo tekmovalje,« je korajžno dejala in odhitela k svoji skupini.

Zapis in posnetki: mš

Erika Šafranko

Sonja Purgaj

Jana Babnik

Nina Florjančič

Izidor Ivanovič

Alenka Krč

Dekletce iz Maribora

emona kmetijski kombinat — ptuj
tozd »slovenske gorice — haloze« r. o.
 ptuj
 62250 ptuj, trstenjakova 6, jugoslavija

**Emona — Kmetijski kombinat Ptuj,
 TOZD »Slovenske gorice — Haloze«,
 Ptuj, Trstenjakova 6**

OBVEŠČA

vse vinogradnike s področja Haloz in osrednjih Slovenskih goric, da bo odkupila vse količine grozdja po naslednjem

CENIKU grozdja — letnik 1988

skupina	sorta	cena
I.	rumeni muškata, rulandec, renski rizling, traminac	1.612
II.	beli burgundec, muškata otonel, sauvignon	1.487
III.	laški rizling, šipon, ranina	1.352
IV.	rizvanec, veltlinec, mešano belo	1.144

Izhodiščne cene veljajo za sladkorno stopnjo, določeno od Kmetijskega zavoda Maribor na dan odobrene trgatve po sortah. Stimulacija 42 din variira po procentu sladkorne stopnje med 12,5 % in 17 % sladkorja. Za prehod nad 17 % znaša stimulacija dodatno še 140 din, pod 12,5 % sladkorja pa 140 din manj. Nadaljnje stopnjevanje nad 17 % in pod 12,5 % znaša 42 din za sladkorno stopnjo.

Grozdje bomo prevzemali neprekinjeno 24 ur, in to v trgatvenem času, ki ga bo določil komite za kmetijstvo občine Ptuj.

Cene veljajo franco predelovalni center Ptuj.

Vse prevzete količine bomo plačali v novembru.

Informacije glede cen, prevzema in plačila dobite v EKK Ptuj — TOZD »Slovenske gorice — Haloze« v Ptuj.

ZDRUŽENE LEKARNE PTUJ — ENOTA PTUJ,
 Trstenjakova 9,

OBVEŠČA

vse uporabnike, da bodo zaradi preureditvenih del storitve LEKARNE vključno z dežurno službo v času od 28. 9. 1988 do predvidoma 15. 11. 1988 na voljo v preurejenih prostorih skladišča na dvorišču LEKARNE, Trstenjakova 9.

Delovni čas lekarne ostaja nespremenjen.

Hvala za razumevanje!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame, tašče in babice

Marije Valenko st.

— roj. Brez —
 iz Ptuja, Štrafelova ul. 16,

se zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje ali drugače izrazili sožalje. Posebej še zahvala g. župniku za opravljen obred, pevcem, govornikom KS, sosedom, sorodnikom in znancem, ki ste našo mamo pospremili na zadnji poti.

Vsi, ki smo jo imeli radi

Ugasnilo je tvoje življenje,
 utihnila je tvoja pesem.

ZAHVALA

Ob smrti

Franca Potočnika

— roj. 11. 9. 1926 —
 iz Vidma pri Ptuj 14

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom, ki so se z lepo mislijo poslovili in ga spremljali na njegovi mnogo prerani zadnji poti.

Hvala darovalcem cvetja in za darove v dober namen. Vso zahvalo smo dolžni osebju Internega oddelka bolnišnice Ptuj za lepo in skrbno nego v času njegove bolezn.

Iskrena hvala govorniku za poslovilne besede slovesa, pevcem za odpete žalostinke ter vsem in vsakemu posebej.

V Vidmu pri Ptuj, 25. septembra 1988

V GLOBOKI ŽALOSTI: žena Veronika, brat Ivan z družino, brat Martin in sestra Marija, nečakinja Zinka z družino in svakinja Pepca.

mali oglasi

KUPIM mešano grozdje na brajdah — kvinton-smarnica. Cena po dogovoru. Janez Horvat, Bukovci 176.

PRODAM štedilnik (4 elektrika, 2 plin). Zupančičeva 12, Ptuj. NUJNO PRODAM pralni stroj Gorenje in radiatorje Jugoterm. Vse na kredit. Telefon: 775-430. PRODAM termoakumulacijsko peč AEG — 5 kW; telefon 773-431.

UGODNO PRODAM dobro ohranjeno pohištvo za dnevno sobo. Stanko Klinc, Nova vas 84, Ptuj.

Z 101, letnik 1976, potrebno kloparskega popravila, poceni prodam. Ivan Golob, Prerad 49, Polensak.

PRODAM oljno peč in sedežno garnituro. Pinterič, Vlahovičeva 5, Kidričevo.

PRODAM otroški avtomobilski sedež in otroški športni voziček. Slana, Cankarjeva 6, Ptuj.

PRODAM strešno opeko bobrovec — 600 kosov — in tridelno zastekljeno okno s polknami (rabljeno). Janko Brumec, Mihovci 45, Cirkovci; telefon 792-331.

IZOLACIJE — SERVIS ZAMRZOVALNIKOV, PTUJ

Menjava izolacije, če zamrzovalna skrinja toči, rosi, od zunaj ledeni — z garancijo.

Konec leta zbranje: — 310 l zamrzovalnik Gorenje — 210 l zamrzovalnik Gorenje — 30 l zamrzovalnik Gorenje. Telefon: 305-150 ali 413-606, neprekinjeno. Izrežite oglas in mi ga dajte ob popravilu pri vas. Priporoča se Viktor Pajek.

PRODAM ZASTAVO 750, letnik 75. Franc Kolarič, Nova vas pri Markovcih 75/a.

PREKLICUJEM končno spričevalo OŠ Maksa Bračiča Cirkulane na ime Elizabeta Bratušek, Pohorje 17, Cirkulane.

PREKLICUJEM končno spričevalo OŠ Maksa Bračiča Cirkulane na ime Anica Žuran, Cirkulane 89.

PREKLICUJEM INDEX 1. letnika SDENMŠ Jože Lacko na ime Terezija Hvalec, Majski Vrh 45, Videm pri Ptuj.

POCENI PRODAM trnova drva. Marijana Mahorič, Dolič 18, Destrnik.

KUPIM do 400 kg krompirja. Plačam ali dam krmo. Simon Petrovič, Ptuj, Osterčeva 4.

PRODAM mlin — drobilnik za koruzo — SIP. Jože Plohl, Brstje 19, Ptuj.

PRODAM DIANO, letnik 1977, v voznem stanju, neregistrirano. Janez Mahorič, Slovenski trg 11, Ptuj.

DEŽURSTVO ŽIVILSKIH TRGOVIN

Sobota, 1. oktobra: ŽIVILA in POTROŠNIKI

FOTO CILKA IZ GORIŠNICE sporoča, da bo od 1. oktobra poslovala od 10. do 15.30 ure. Priporoča se.

STISKALNICO 180 l in dva manjša soda ugodno prodam. Tel. (062) 816-743.

PRODAM motor od ZASTAVE 101. Marjan Bezjak, Borovci 14.

PRODAM zemljo v izmeri od 1 do 2 ha v Rodnem Vrhu (lahko za gorice ali vikend). Rudi Vinđiš, Rodni Vrh 25.

ZAKONCA z dojenčkom nujno iščeta sobo ali manjše stanovanje v Ptuj ali bližnji okolici. Ponudbe na naslov: Perič, Volodjeva 41, Maribor, ali po telefonu 718-108 ali 712-102, dopoldan.

HIŠNI SVET 5. prekomorske brigade v Ptuj išče čistilko za čiščenje dvakrat tedensko. Informacije po telefonu: 775-380.

LEPA, neskrupljena trgana jabolka za ozimnico ugodno prodam. Janko Hojnik, Polensak 7.

PRODAM JUGO 55 L, letnik 1985. Informacije: 771-641, interno 32, od 7. do 13. ure.

UGODNO PRODAM klavirsko harmoniko, 120-basno. Telefon: 776-401, interno 25.

PRODAM peč za centralno kurjavo, staro 3 leta, s 35.000 ccal. Ignac Kaučević, Lovrenc 12.

PRODAM otroško posteljico z jogijem in športni otroški voziček. Ulica 5. prekomorske brigade 11, stanovanje 22. Telefon: 772-494, po 16. uri.

PRODAM 750 FIAT, letnik 1974, registriran do aprila 1989. Telefon: 771-490.

PRODAM hišo z zemljiščem. Vičavska pot 6/a, Ptuj. Informacije dobite pri sosedu Kolariču.

PRODAM staro strešno kritino — salonit (40 x 60), moško kolo in otroško posteljico. Vogrinec, Vodova 9; telefon 773-570.

PRODAM R 4 TLS, letnik 1977, dobro ohranjen. Rojko, Nova vas pri Markovcih 77.

PRODAM dva WARTBURG KARAVANA, stara 3 mesece, in 8 let staro stiskalnico. Klemenčič, Poljčane, Laporska cesta 8.

PRODAM jabolka za stiskanje in ozimnico. Franc Ribič, Krčevina 68 pri Ptuj.

KOVINSKA vrata 250 x 350 prodam. Rimska 9.

PRODAM črno-beli prenosni TV, star eno leto, globok otroški voziček in hojico. Telefon: 775-377.

R 4 ugodno prodam. Čeh, Linhartova 1, Ptuj. Ogled po 15. uri.

PRODAM skoraj nov moped TOMOS avtomatik za 1.600.000 din, uvožen globok in športni voziček — rdeči žamet — za 400.000 din, otroško košarico z vso opremo za 400.000 din ter plašč — ovčja napa št. 38 — za 400.000 din. Telefon: 775-504.

ZASTAVO 101 poceni prodam. Telefon: 775-194.

PRODAM JUGO 45 E, letnik 1986, in TOMOS avtomatik, letnik 1988. Mojsilovič, CMD 19; telefon: 773-510, po 15. uri.

PRODAM etažno peč EMO CENTRAL 20, 5 radiatorjev, harmoniko in avtomobilsko prikolico. Naslov v upravi.

PRODAM koruzo za silos ali za trganje — 82 arov. Franc Belec, Ločič 10, Trnovska vas.

PRODAM 60 arov koruze z njive za silos ali zrnje. Spuhlja 36; telefon: 773-361.

TRAKTOR TORPEDO 4806 prodam ali zamenjam z doplačilom za 7506 A. Franc Tement, Cesta 8. avgusta 18, Rogoznica — Ptuj; telefon 773-805.

PRODAM semenski krompir igor — prvi letnik — po 1400 din, droben pa po 350 din ter več sort jabolk za ozimnico in prešo. Jože Medved, Podložje 13, Ptuj-ska Gora.

PRODAM 12 arov parcele s kletjo za hišo v Podlehniku. Črtkova 6, Ptuj.

Slovenija

Brez sadja in zelenjave ni zdrave prehrane. V »Sloveniji«, prodajalni na tržnici, imajo bogato zalogo vitaminov, postregli vam bodo s sokovi, lečniki in orehi. Torej... po sadje in zelenjavo v »Sloveniji«, prodajalno na tržnici!

PRODAM otroško posteljico. Kostič, Kvedrova 4; telefon: 775-026.

PRODAM moped APN — 4 v dobrem stanju in avto LADA, star 4 leta. Naslov v upravi.

NOVO! VGRAJUJEMO daljnose upravljališke in kanalnik »S« za različne televizorje.
 Pridemo na dom Naročila: (066) 74-093, Tv servis inž. Gordon Sluga, Piran, JLA 9.

MARLIZZ — Marjan Lizzi — magik in hipnotizer — bo od 3. oktobra v Klubu mladih v Ptuj pričel SOLO MAGIJE. Vanjo se lahko prijavijo vsi, starejši od 10 let, vsak popoldan v Klubu mladih; telefon 771-736.

JUGO 55 coral, nov, gume za 101 in pokrov motorja za Jugo 45 ugodno prodam. Informacije po telefonu 773-252.

BARVNI TV, pralni stroj, hladilnik — vse Gorenje, MIDI glasbeni stolp in razni elektroinstalaški material ugodno prodam. Telefon: 774-719 ali 775-617, popoldan.

PRODAM njivo 46,27 arov. Vprašajte po telefonu 771-234, dopoldan, 775-180, popoldan.

TRI hrastove sode (330 l), novi pretočni plinski bojler (10 l) in betonsko opeko (20 in 25 cm) prodam. Telefon: (062) 772-419.

TRAKTOR Steyer 28 prodam. Stanko Petek, Dornava 140/a.

IZOLACIJE SERVIS

VREDNOSTNI KUPON

20.000 din
 (velja 1 mesec)

Vnovčite ga ob popravilu hladilne skrinje.

Izolacijo opravimo hitro, strokovno, z uvoženimi materiali in s triletno garancijo.

Žlahtič, Zagrebška 54, Ptuj
 tel.: (062) 774-806

ZELO UGODNO — 30 odstotkov ceneje — prodam 3800 kosov sive betonske kritine; plačilo možno tudi z gradbenim kreditom. Šmigoc, Tržec 4.

PRODAM električni štedilnik in dva fotelja. Damiš, Kvedrova 2, Ptuj; telefon 772-234.

PRODAM pralni stroj in hladilnik. Informacije po telefonu od 9. do 12. ure: 773-240.

PRODAM ZASTAVO 101, športni otroški voziček in hojico. Informacije: vsak dan po 16. uri po telefonu 776-406.

PRODAM hrastova in bukova drva. Ana Slatič, Pacinje 9, Dornava; telefon (po 16. uri): 795-040.

ČRNO-BELI TV Gorenje, 16 programov, prodam. Telefon: 773-488, popoldan.

PRODAM dobro ohranjeno ZASTAVO 750 L, letnik 1977; telefon: 775-364, po 15. uri.

UGODNO PRODAM videorekorder Ferrossam, skoraj nov. Cena 1,8 milijonov. Telefon: 776-705, v popoldanskem času.

ŠKODO 105 L, letnik 1979, generalno obnovljena karoserija in motor, ugodno prodam. Dominic, Kungota 60, Kidričevo.

PRODAM garažo v Kidričevem (6 x 3,5 m), primerno za manjšo obrt, in oba prednja blatnika za LADO 1500. Telefon: 773-904.

PRODAM pohištvo za dnevno sobo (višina 190 cm). Telefon: 772-170, po 15. uri.

PRODAM FIAT 124, registriran do januarja 89. Ribiška pot 12, Budina.

kino ptuj

Četrtek, 29. septembra: FERISOV NORI DAN, ameriška barvna komedija. Od petka, 30. septembra, do nedelje, 2. oktobra, ob 18. uri: SMRTNOSNI PLEN, ameriški barvni film. Od petka, 30. septembra, do nedelje, 2. oktobra: BENEČANKA, italijanski barvni erotični film — ob 20. uri. Predstave bodo ob 18. in 20. uri.

Tudi to jesen in zimo zdravstveno varstvo otrok na Potrčevi cesti

Od ponedeljka, 3. oktobra 1988, do marca 1989 bo popoldansko zdravstveno varstvo bolnih predšolskih in šolskih otrok organizirano v otroškem dispanzerju na Potrčevi cesti. Kot je povedal predstojnik dispanzerja dr. Erik Solman, bodo bolne otroke sprejemali vsako popoldne od 14.30 do 19.30.

Prvič so se za takšen način dela odločili že lani in pokazalo se je, da ga starši sprejemajo. V tej odločitvi pa se zrcali tudi del prizadevanj za zmanjšanje stroškov. Teh pa je zlasti v kurilni sezoni veliko več. Če bi obdržali popoldansko zdravstveno varstvo v Čučkovi ulici, bi to pomenilo, da bi morali ogrevati celo stavbo. Dispanzer na Potrčevi pa je po teh stroških cenejši.

MG

Piknik za nekdanje študente

Člani kluba ptujskih študentov iz let 1970—1980 se bodo v soboto, 1. oktobra, zbrali in obudili spomine na čase, ko so brucovali, silvestrovali, organizirali pustni ples, prodajali vstopnice na kurentovanju in še marsikaj. Ob 13. uri bo na stadionu Drava tradicionalna košarkarska tekma med »Ljubljanci« in »Mariborčani«, nato pa srečanje na »Ranci« v Budini. Organizatorji vabijo vse nekdanje člane, da se jim v soboto pridružijo. Na vabilo so med drugim zapisali: Pridi, da ti potem ne bo žal. Vabilo velja tudi za tvojega partnerja, partnerico — staro bajto! Kaže, da bo res veselo.

l. k.

Preventivni tehnični pregledi

V okviru jesenske akcije Brezhibno vozilo je varno vozilo organizirajo člani sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu SO Ptuj to soboto, 1. oktobra, v prostorih Petovia avta na Ormoški cesti brezplačne preventivne tehnične preglede. Strokovnjaki bodo vsem, ki se bodo akcije udeležili, natančno pregledali vozilo in sproti ugotavljali pomanjkljivosti, hibe ali večje okvare posameznih sklopov, ki so pri vožnji bistvenega pomena. Manjše napake bodo sproti odpravljali, voznikom pa bodo nudili tudi strokovno pomoč za odpravo morebitnih drugih nepravilnosti. Poudariti je treba, da bodo ta dan od 7. do 14. ure vsi preventivni tehnični pregledi brezplačni, zato vabijo vse voznike, da pripeljejo svoje železne konjičke na kontrolo, s čimer bodo varnost pri vožnji prav gotovo v precejšnji meri povečali.

—OM

Pobude kmečke mladine

Upravni odbor občinske Zveze slovenske kmečke mladine Ptuj je na svoji prvi seji sprejel več sklepov in pobud glede odkupnih cen grozdja in odnosa do vinogradništva v ptujski občini in Sloveniji:

1. Zahtevamo, da Kmetijska zadruga Ptuj in (oziroma) njena komercialna služba poišče najugodnejšega kupca grozdja, ki bo le-to plačal po ekonomski ceni — najmanj 1500 din za kilogram, najmanj po ceni, ki jo je izračunal Kmetijski inštitut SRS. Od Zadruga tudi zahtevamo, da z najboljšim ponudnikom sklene pogodbo tudi z vnaprej določeno ravnijo cen.

2. Kmetijska zadruga naj javno objavi vse ponujene odkupne cene odkupovalcev grozdja.

3. Zahtevamo, da proizvajalci grozdja dobijo plačilo za prodano grozdje takoj. Če to ni mogoče, pa naj se obračunajo ustrezne (zamuadne) obresti. Izenačijo pa naj se tudi akontacije za pridelovalce grozdja iz družbenega sektorja, zasebnih kmetov kooperantov in nekooperantov.

4. V svetu dobi proizvajalec grozdja plačilo v višini 50 do 60 % prodajne cene vina. Pri nas velja za lansko leto, da je pridelovalec dobil le 10 % te cene. Tudi zaradi tega vztrajamo pri odkupni ceni najmanj 1500 dinarjev za kilogram. Zahtevamo pa s tem v zvezi tudi jamstvo, da bo pridelovalec soudeležen tudi pri podražitvah vina.

Če ne uresničijo navedenih zahtev do začetka glavnega odkupa, pozivamo pridelovalce, da grozdja ne oddajo pod vsako ceno in s tem ne izničijo svojega letošnjega truda v vinogradih.

Poleg vsega naštetega pa želimo tudi razčistiti, komu je v resnici do ohranitve ugleda in še večje uveljavitve našega vinorodnega okoliša, zato zahtevamo, da se razišče in posreduje v javnost:

1. Zakaj se ne vlaga več kapitala v slovenske vinograde, ko pa po drugi strani poslušamo od odgovornih v slovenskem kmetijstvu, koliko vlagamo v druge dele Jugoslavije?

2. Kam gre čisti dohodek od prodaje vina, ki gotovo ni samo za sluga kletarjenja, temveč tudi kakovostne pridelave grozdja, ta pa je zaslug vinogradnikov-pridelovalcev?

3. Ugotavljamo, da Slovenske gorice in njihovo vino izgubljajo ugled pri kupcih zaradi dodajanja manj kakovostnih vin iz drugih delov države. To pa pri kupcih zmanjšuje zaupanje v kakovost zaščitne znamke ptujskih vin.

4. Javno naj se prikaže, kdo je klet, ki danes pripada tozdu Slovenske gorice, ustanovil in kako je prešla v roke sedanjega lastnika.

5. Haloški biser naj v svojih gostilnah prodaja tudi vina iz drugih vinorodnih okolišev in drugih zaščitnih znamk (na primer ormoško-ljutomerskih), saj bi se s tem vzpostavila večja konkurenca in odpravil monopol tozda Slovenske gorice na našem področju.

Vse to zahteva, no, ker nas je strah, da bo vinogradništvo v ptujski občini še naprej propadalo. Upravni odbor občinske Zveze slovenske kmečke mladine Ptuj.

Za uspehi se skriva marsikaj ...

Nagrajenca z letošnjega celjskega sejma obrti Ivan Gomilšek in Jože Milošič ter organizatorja (Obrtno združenje in Obrtna zadruga Panorama Ptuj) so bili veseli sprejema na najvišjem občinskem nivoju. Prvič v več kot dvajsetletni zgodovini celjskega sejma je njegove udeležence sprejel tudi predsednik skupščine občine. Pri tem velja poudariti, da so ptujski obrtniki bili uspešni tudi v prejšnjih letih, res pa je tudi, da so letos dosegli svoj največji uspeh.

Četudi je šlo v ponedeljkovem sprejemu zgolj za svečano priložnost, so njeni udeleženci izrabili to priložnost za oživitve najpogostejših in hkrati največjih obrtnih težav: nespoštovanje dolžniško-upniškega razmerja, prometni davek in pomanjkanje možnosti za ustvarjanje lastnih sredstev. Kljub temu da bodo na tokratnem zasedanju republiške skupščine k spremembam in dopolnitvam obrtnega zakona imeli sedem dopolnil, bodo nekatere dosedanje vrzeli ostale. Pričakujejo, da bodo z dopolnitvi uspeli. V Ptujski občini, je zagotovil Gorazd Žmavc, jih podpiramo.

Ivan Gomilšek je povedal, da tokratni sprejem za obrtnike veliko pomeni. Poudaril pa je, da z ljubosumnostjo ne bomo ničesar rešili in da si moramo vsi, vsak

na svojem področju, prizadevati za dobro delo. Za dolžniško-upniško razmerje pa je menil, da je največja krivica obrtništvu.

Dosedanje celjske sejemске izkušnje je na kratko predstavila vodja komerciale v OZ Panora-

Član izvršnega sveta SO Ptuj Boris Horvat in novi predsednik odbora za drobnogospodarstvo v izvršnem svetu je govoril o tem, da družbeno razpoloženje ni v prid razvoju drobnogospodarstva. Pri tem je zlasti opozoril na

vedno med tistimi, kjer število obrtnikov še vedno narašča. Kritično je ugotovil, da so obrtniki premalo zastopani v najvišjih občinskih organih. Tako ima kar 30 odstotkov slovenskih občin obrtnike v izvršnih svetih, v bankah in drugih organizacijah. Alojz Kaučič, predsednik združenja, je omenjeno razpravo dopolnil in ugotovil, da če bo v bodoče v drobnogospodarstvu v občini drugače oziroma bo sodelovanje med izvršnim svetom in obrtnim združenjem doseglo novo kakovost, potem v vrstah združenja ne bodo več ugotavljali, da so jih s tem, ko so vodstvo odbora za drobnogospodarstvo zaupali drugi osebi, onemogočili. Zeljko pa, da bi Roman Tomanič, bivši predsednik odbora, ostal njegov podpredsednik.

Kot je povedal predsednik SO Ptuj Gorazd Žmavc, je profesionalizacija te funkcije že prvi dokaz, da v občini glede razvoja drobnogospodarstva mislijo zelo resno. Zavedati pa se je treba, da je dobro drobnogospodarstvo moč razvijati le ob dobrem in uspešnem združenem delu.

Oba morata delati v korist skupnih ciljev, ne glede na to, za katero področje dela gre.

MG

Gorazd Žmavc čestita Ivanu Gomilšku in Jožetu Milošiču. (Posnetek: M. Ozmeč)

ma Ivanka Krajnc. Povedala je, da uspeh ni naključen in je v bistvu rezultat vseh dosedanjih sodelovanj. V OZ Panorama se zavedajo pomembnosti bodočega razvoja, vendar sami ne bodo mogli naprej, ker nimajo denarja.

težave pri razvoju obrtnih con v občini, delu sklada stavbnih zemljišč, razvoju oziroma novemu zaposlovanju. Slednje je možno le pri »trdnih« programih.

Janez Rižnar, tajnik Obrtnega združenja, je dodal, da je kljub vsem težavam ptujška občina še

V PTUJU O TURIZMU ŠE NIKOLI TAKO RESNO

Naloge bodo porazdelili v oktobru

Turizem so drobne stvari, tega se vse bolj zavedamo tudi v ptujski občini. V 273 dneh tega leta je bilo v korist te dejavnosti in drobnogospodarstva v občini in širše izrečenih nešteto besed. Glede na to, da se spreminja odnos do omenjenih dejavnosti, lahko upravičeno pričakujemo, da bo v bodoče dosežen višen napredek.

V turizmu se na takšen ali drugačen način zrcali uspešnost blizu osemdeset odstotkov vseh dejavnosti družbe. To pomeni, da z njegovim razvojem pridobijo vsi. Zato in še zaradi drugih stvari je pomembna bodočnost te dejavnosti v občini. V oktobru bodo skupščinski zbori razpravljali o celovitem razvoju turizma v ptujski občini v prihodnjih letih. Med tistimi, ki naj bi prispevali za njegov razvoj, je tudi tuji sovlagatelj, naše gore list z ameriškim potnim listom. Če bo šlo vse po načrtih, naj bi že letos vložil enajst milijonov nemških mark. Za zdaj zadeve še tečejo po načrtih, četudi je pri pridobivanju potrebnih dokumentov prišlo do nekajtedenske zamude. V primeru, da tujega denarja ne bo, bo potrebno denar za nove postelje zagotoviti v občini oziroma v regiji in širše (denar za manj

razvita območja). Delali naj bi po vzorcu Ptujskih toplic, kjer je za gradnjo prispevalo celotno občinsko gospodarstvo. V primeru mestnega jedra pa naj bi uporabili bolj kot doslej stanovanjski dinar, prispevke iz kulture, raziskovanja in denar zasebnikov. Pri vseh omenjenih vlaganjih je uspešnost odvisna od tega, kako bodo pripravljene programi. Zato jih je potrebno pripraviti celovito, kar tudi pomeni, da na primer v Prešernovi ulici ni mogoče urejati posamičnih lokalov, temveč več deset, ob tem pa dati vsebino celi ulici.

Bodoči turistični načrti so ambiciozni in zajemajo vsa področja, vezana na to dejavnost. Objektov je veliko, skoraj povsod pa se zatika pri vsebini. Težave so pri trženju in uveljavljanju občinskega turističnega gospodarstva, pri kadrskih naj bi bilo težav manj, saj jih je po trditvah nekaterih veliko.

Trenutno so zadeve tako postavljene, da odstopanj ne bi smelo biti. Zanimanje tujega sovlagatelja za naš turizem je pospešilo razmišljanje in aktivnosti.

MG

V TEDNU OTROKA OD 3. DO 9. OKTOBRA

Otrokom najboljše

Tema letošnjega tedna otroka izvira iz deklaracije o pravicah otrok in nas opozarja, da mora človeštvo dati otrokom najboljše, kar lahko.

Ob svetovnem dnevu otroka naj bi se ljudje še posebej zavedali, da so otroci naša prihodnost. Prihodnost pa bo v nevarnosti, če ne bomo skrbeli za zdrav razvoj in kakovostno življenje otrok. Zdj smo pogosto priče, da je skrb za otroka marsikje zapostavljena; mnogi varčujejo prav pri otroku, osnovne potrebe, najne za otrokovo rast in razvoj, so izredno drage in veliko staršev jih ne more kupiti. Ali se zavedamo, da je naša prihodnost odvisna prav od tega, koliko bomo že zdaj vložili v razvoj mladega rodu?

V zvezi prijateljev mladine Slovenije so sestavili pisni predlog, kako naj bi delali v posameznih občinah v tednu otroka. Program je bogat in zanimiv za sleherno okolje. Največ pa nalagajo občinskim zvezam in društvom prijateljev mladine. Predvsem je pomembno, naj tečejo vse leto, saj je teden aktivnosti premalo.

Na celjskem sejmu bodo petega oktobra pripravili jugoslovanski posvet na temo »Razvijanje novih oblik vzgojnovarstvene dejavnosti za predšolske otroke«.

Od septembra do konca letošnjega leta poteka akcija za mirovno vzgojo. Začelo jo je svetovno združenje za reševanje in zapuščene otroke pod pokroviteljstvom Organizacije združenih narodov. Tako je prvi dan akcije — 7. september — bil mednarodni dan uničenja vojnih igrač. S tem dnevom se je začel tudi teden miroljubnih igrač. Osnovni namen je spodbujanje otrok k igranju z ustvarjalnimi in poučnimi igračkami.

Občinska zveza in društva prijateljev mladine naj bi tako do konca leta pripravile vrsto aktivnosti, s katerimi bi prispevale k popularizaciji dobrih igrač. Predvsem naj bi organizirale razstave, o njih naj bi pripravile predavanja, za dobre igrače naj bi poskrbeli v trgovinah, predvsem pa bi iz prodaje izločili vojne igrače ...

Pripravila: MG

V PERUTNINI

Za višje OD

V petek so delavci Perutnine po malici opozorilno prekinili delo. Napovedali so, da bodo v ponedeljek stavkali, če ne bodo v njihovi delovni organizaciji povišali osebnih dohodkov. Menili so, da bi glede na delovne razmere in produktivnost zaslužili 27 % višje osebne dohodke. Odgovor so želeli dobiti v ponedeljek, ko so po malici ponovno prekinili delo. Dogovorili so se za sestanke z odgovornimi in se v ponedeljek popoldan z njimi tudi pogovorili. Poleg zahteve po višjih osebnih dohodkih so naštevali tudi druge razloge za nezadovoljstvo. Menili so, da v podjetju dajo preveč za luksuzna službena vozila in draga potovanja in da nimajo urejenih nekaterih delovnih razmer — predvsem v klavnici.

Delavci Perutnine so v ponedeljek ob 16. uri ponovno pričeli delati. Vodstvo delovne organizacije je predlagalo, da bi dvignili vrednost točke in izplačali stimulacije za trimesečje predčasno. O tem je sklepal tudi delavski svet, v imenu delavcev pa je nastopal odbor, ki so ga delavci oblikovali sami.

d. l.

S ponedeljkove prekinitev dela.

(Foto: MO)

AGROTRANSPORT PTUJ

S sanacijskim programom nad težave

Prejšnji ponedeljek je v tej ptujski prevozniki organizaciji zavrelo: težave so izbile sodu dno. Že ob sprejemu zaključnega računa za prejšnje leto se je v tem letu prvič zataknilo — sprejem so morali ponoviti. Vzrok: nizki osebni dohodki. Zahteve: znatno višji osebni dohodki, takšni, ki jih niso bili zmožni izplačati. Takrat so zadeve kolikor toliko zgladili: osebne dohodke so delno povišali. Pot v boljšo bodočnost pa naj bi poskali »s pomočjo ukrepov«. Sestavili so akcijski program, po katerem naj bi se v bodoče ognili težavam oziroma ki naj bi jih pripeljal iz težav. Kaže, da je bil le pisno gradivo, saj ga mnogi niso želeli ali hoteli upoštevati.

Zaradi vedno težjega položaja so se v Agrotransportu odločili za prerazporeditev delavcev iz enote agrousluge (ekonomski višek) v enoto transport. Takšna odločitev jih bo veliko stala. Delavski svet je sprejel direktorjevo zahtevo o sestavi predsanacijskega programa. V njem bo zapisana bistvena zahteva, da mora vsako osnovno sredstvo doseči planirane kilometre oziroma delovne ure. Stroški goriva so v celotnem prihodku že 33 odstotkov.

Tako je prišlo že omenjenega dne do novih težav. Direktor in vodja finančno-računovodskega sektorja sta ponudila pisni odstop. Tega dne ga niso sprejeli. Dogovorili so se, da bodo v enem mesecu ocenili njuno delo. Kakorkoli že, njun odstop nakopičenih težav ne bo rešil. Potrebna bo temeljita sanacija. Položaj je še toliko težji, ker so tudi v enoti agrousluge, kjer je bilo včasih dela na pretek po vsej Jugoslaviji, v nezavidljivem položaju.

Huda konkurenca v prevozništvu in visoki stroški so jih spravili v zdajšnji položaj. V občinskem izvršnem svetu pravijo, da se bodo morali v bodoče bolj povezati z domačim združenim delom in zanje prevažati. Prav tako bodo morali kar največjo pozornost posvetiti kakovosti svojih storitev. Racionalnost dela bo morala biti v ospredju, ko bodo iskali pot iz težav in sestavljali predsanacijski program. Pot ne bo lahka. Delovna skupina izvršnega sveta jim bo pri tem skušala pomagati, prav tako stroka.

MG

LJUDSKA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA V PTUJU PREDSTAVILA KNJIGO ANTONA SKAZA

Izkušnje strokovnjaka za ljubiteljske kletarje

V vinskem hramu ptujске kleti je minuli četrtek v organizaciji ljudske in študijske knjižnice predstavil knjigo magister Anton Skaza, enolog v TOZD Slovenske gorice — Haloze. Svoje več kot dvajsetletne izkušnje o pridelovanju vina je strnil v knjigo Kletarjenje je užitek.

Knjigo je v nakladi 5.000 izvodov izdalo ČZP Kmečki glas iz Ljubljane. Kot je dejal na predstavitvi direktor Boštjan Pirc, ta knjiga ni edina, saj z avtorjem pripravljata že kmalu novost; kaj pa bo to, je zaenkrat ostala še poslovna skrivnost. Anton Skaza pa svojih izkušenj o kletarjenju, o vinski posodi, orodju in še o čem ni zavel v skrivnost, ampak zapisal črno na belem v svojo knjigo.

Knjiga je namenjena vsem malim pridelovalcem vina, vsem, ki jim ni vseeno, kakšno vino bodo donegotali v svojih sodih. Knjiga je opremljena tudi s fotografijami, ki so delo našega mojstrca fotografije Stojana Kerblerja.

Knjigo lahko dobite v poslovni Mladinske knjige v Ptuj, pa tudi pri avtorju.

Anton Skaza na promociji svoje knjige.

NaV

osebna kronika

Rodile so:

Ivanka Obran, Zabovci 75 — Lucijo; Ivanka Zavec, Mala Varnica 8 — deklko; Sonja Juršič, Ormož, Ptujška 2 — Marka; Romana Skrbineš, Tržec 5 — Dejana; Mojca Čeh, Ostrčeva 1 — Aljo; Stanka Vozlič, Ljutomer, Vinka Megla 20 — Dijano; Marjanca Simončič, Sobotnici 9 — deklko; Darja Horvat, Zg. Velevlek 16 — dečka; Marija Kováčec, Juršinci 16 — deklko; Lidija Voglar, Hum 45 — Simono; Brigita Kozel, Zg. Leskovec 14 — Sanjo; Danica Miško, M. Brabrovnik 3 — Zlatka; Milena Janžekovič, Stojnci 140/e — deklko; Marija Pernek, Kvedrova 5 — dečka; Gordana Matjašič, Nova vas pri Markovcih 2 — dečka; Irena Kelc, Krčevina pri Vurberku 16/a — deklko; Ljudmila Murko, Janežovski Vrh 41 — deklko.

Poroke:

Stjepan Krajnc, Maribor, Cesta k Dravi 7, in Marija Goger, Maribor, Celjska ul. 16; Ivan Vidovič, Vel. Varnica 67, in Sonja Cafuta, Strmec pri Leskovcu 24; Ivan Kuhar, Sovjaki 11, in Zofka Letnik, Ločič 26; Rudolf Knehtl, Krčevina pri Vurberku 16/a, in Marija Pernek, Krčevina pri Vurberku 16/a; Drago Bezjak, Belšakova 13, in Cvetka Pilingler, Stojnci 8; Alojz Vesenjaj, Gregorčičev dr. 13, in Olga Hliš, Gregorč. dr. 13; Alojz Peinkihner, Ptujška Gora 30, in Brigita Verdenik, Slape 18.

Umrli so:

Marija Valenko, Štrafelova 16, roj. 1913, umrla 17. sept. 1988; Ludvik Šandor, Maistrova 11, roj. 1919, umrl 18. sept. 1988; Franc Zadravec, Pavlovci 2/a, roj. 1936, umrl 20. sept. 1988; Jo-

žef Jerebič, Vel. Brebrovnik 48, roj. 1939, umrl 20. sept. 1988; Marija Segula, Šturmovci 9, roj. 1915, umrla 22. sept. 1988; Ana Firbas, Moškanjci 76, roj. 1931, umrla 22. sept. 1988; Janez Kolar, Dom upokojencev Ptuj, roj. 1923, umrl 9. sept. 1988; Katarina Pernek, Trdobojci 17, roj. 1924, umrla 24. sept. 1988; Marija Strelec, Zg. Hajdina 101/a, roj. 1941, umrla 25. sept. 1988.

TEDNIK

Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK, 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo: direktor in glavni urednik Franc Lačen, odgovorni urednik Ludvik Kotar, tehnični urednik Štefan Pušnik, novinarji Jože Bračić, Ivo Ciani, Majda Goznic, Darja Lukman, Martin Ozmeč, Marjan Šneberger in Nataša Vodušek ter novinar-ilektor Jože Šmigoc. Uredništvo in uprava: Radio-Tednik, telefon: (062) 771-261 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 40.000 dinarjev, za tujino 60.000 dinarjev. Žiro račun pri SDK Ptuj: 52400-603-31023. Tiska ČGP Večer, Maribor. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se temeljni davek ne plačuje.

CENIK

odkupnih cen za MPG, krave, teleta in prašiče, ki veljajo od 26. 9. 1988

Mlado pitano govedo EXTRA RAZRED		VIŠINSKO OBMOČJE:	
		živo	živo
NIŽINSKO OBMOČJE:			
meso B	8.500.—	4.760.—	8.500.—
premijska	280.—	154.—	560.—
	8.780.—	4.914.—	9.060.—
			5.068.—

CENA PRI TELICAH EXTRA RAZREDA JE PRI MESU ZA 500.— DIN NIŽJA

PRVI RAZRED		MESTO	
		živo	živo
meso	7.500.—	4.200.—	7.500.—
premijska	280.—	154.—	560.—
	7.780.—	4.354.—	8.060.—
			4.508.—

DRUGI RAZRED		MESO	
		živo	živo
meso	7.000.—	3.920.—	7.000.—
premijska	280.—	154.—	560.—
	7.280.—	4.074.—	7.280.—
			4.228.—

IZVEN RAZREDA

meso 6.500.— živo 3.640.—

KRAVE		MESO		ŽIVO	
I. kakovost	54 %	meso 6.500.—	živo 3.510.—		
II. kakovost	52 %	meso 6.000.—	živo 3.120.—		
III. kakovost	50 %	meso 5.500.—	živo 2.750.—		
IV. kakovost	45 %	meso 5.000.—	živo 2.250.—		

PRAŠIČI:		TELETA:	
90—130 kg	3.000.—	za pitanje B	7.500.—
nad 130 kg mladi do ostali do	2.800.—	za pitanje T	7.000.—
merjanci do	2.700.—	za klanje do	5.000.—
nad 5 kom po predhodni prijavi	2.000.—		
	3.200.—	razlika nad 110 kg	3.500.—